

"ENERGOPROJEKT ENTEL" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2020. GODINU**

"ENERGOPROJEKT ENTEL" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2020. GODINU

S A D R Ž A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Broj: 67/21

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Akcionarima društva „Energoprojekt Entel“ a.d., Beograd****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja „Energoprojekt Entel“ a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Društvo), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje „Energoprojekt Entel“ a.d., Beograd na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Društva je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима друштва „Energoprojekt Entel“ a.d., Београд (Наставак)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomске odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

U Beogradu, 23. april 2021. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Jelena Beljkaš
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

Попуњава правно лице - предузетник					
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086			
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD					
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12					

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12. 20 20 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	Крајње стање 2019
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		602.097	608.980	611.698
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	21	1.338	2.613	2.204
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	21	1.338	2.613	2.204
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	22	577.785	583.393	586.520
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011				
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	22	480.174	484.426	488.898
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	22	62.984	64.629	63.284
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	22	289		
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и улагања у припреми	0016	22	34.338	34.338	34.338
027 и део 029	7. Улагања у туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (020+021+022+023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04 осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024	23	22.974	22.974	22.974
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	23	22.974	22.974	22.974
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придржених субјеката и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027				
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0028				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
1	2	3	4	5	6	7
deo 043,deo 044 иdeo 049	5. Дугорочни пласмани матичним зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	0029				
045 иdeo 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
045 иdeo 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 иdeo 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 иdeo 049	9. Остали дугорочни пласмани	0033				
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034				
050 иdeo 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 иdeo 059	2. Потраживања од осталих правних лица	0036				
052 иdeo 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 иdeo 059	4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 иdeo 059	5. Потраживања на основу јемства	0039				
055 иdeo 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 иdeo 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+ 0061+0062+0068+0069+0070)	0043		533.687	645.015	574.438
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		9.573	4.593	4.678
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045				
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048				
14	5. Стапна средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		9.573	4.593	4.678
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		263.197	296.132	213.202
200 иdeo 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 иdeo 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		82.140	41.223	36.607
202 иdeo 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		541	208	
203 иdeo 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055				
204 иdeo 209	5. Купци у земљи	0056		180.516	254.701	149.533
205 иdeo 209	6. Купци у иностранству	0057				27.062
206 иdeo 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. Потраживања из специфичних послова	0059				
22	IV. Друга потраживања	0060		74.896	109.018	174.778
236	V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0061				
(23 осим 236) - 237	VI. Краткорочни финансијски пласмани (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		30.000	139.174	48.720
230 иdeo 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 иdeo 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 иdeo 239	3. Краткоточни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 иdeo 239	4. Краткоточни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234,235,238 иdeo 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		30.000	139.174	48.720
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		128.074	75.461	10.829
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		83	83	136
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		27.864	20.554	122.095

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
1	2	3	4	5	6	7
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		1.135.784	1.253.995	1.186.136
88	Т. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		211.257	298.168	346.836
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+ 0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		853.884	899.859	813.565
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		173.223	173.223	173.223
300	1. Акцијски капитал	0403		173.223	173.223	173.223
301	2. Удели друштава са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Упози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		22.744	22.744	22.744
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		333.126	333.126	333.126
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (погражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		324.791	370.766	284.472
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		24.090	284.472	27.186
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		300.701	86.294	257.286
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422+0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		105.241	140.841	61.554
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		105.241	140.841	61.173
400	1. Резервисања трошкова у гарантном року	0426		95.382	130.924	53.313
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктуирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		9.859	9.917	7.860
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остале дугорочне резервисања	0431				
41	I. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432				381
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	Крајње стање 2019
1	2	3	4	5	6	7
413	4. Обавезе по емитовани хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугогорчни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугогорчни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				381
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		59.122	59.749	60.547
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		117.537	153.546	250.470
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443			381	762
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повез. правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424,425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449			381	762
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		18.296	41.818	62.304
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		15.239	47.848	105.989
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452			3.524	686
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остале повезана правна лица у земљи	0454		3.270	6.754	16.992
434	4. Добављачи - остале повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		11.969	31.685	72.077
436	6. Добављачи у иностранству	0457			5.885	16.234
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44,45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459		50.756	52.026	51.457
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		9.076	409	9.859
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461		237	11.064	19.783
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462		23.933		316
	Д. ГУБИТАК ИZNAD ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463) => 0	0464		1.135.784	1.253.995	1.186.136
89	Е. ВАНБИЛАСНА ПАСИВА	0465		211.257	298.168	346.836

у BEOGRADU
дана 24.02.2021 године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник					
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086			
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD					
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12					

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01. до 31.12. 2020 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА					
60 до 65, осим 62 и 63	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1009+1016+1017)	1001	10.1	848.600	1.168.573
60	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	III. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	10.1	848.600	1.168.573
610	1. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010	10.1	176	173
611	2. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011	10.1	58.085	50.752
612	3. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012	10.1	2.186	2.574
613	4. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје готових производа и услуга на домаћем тржишту	1014	10.1	783.603	1.092.790
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015	10.1	4.550	22.284
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ..	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017			
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА					
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+ 1028+1029) >= 0	1018		742.649	1.050.914
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019			
62	II. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	11	13.975	10.760
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	10.405	11.822
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	479.328	526.215
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	151.564	318.897
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	20.202	20.018

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
541 до 549	Х. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	14	841	80.418
55	ХI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	15	66.334	82.784
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018) >= 0	1030		105.951	117.659
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001) >= 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032	16.1	189.109	4.329
66 осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033	16.1	185.208	2.204
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034	16.1	176.387	2.164
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035	16.1	3	12
665	3. Приходи од учешћа у добитку придржених правних лица и заједничких подухвата	1036		8.818	
669	4. Остали финансијски приходи	1037			28
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038	16.1	3.407	1.410
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039	16.1	494	715
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040	16.2	5.051	1.570
56 осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041	16.2	4.412	101
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042	16.2	4.411	68
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043	16.2		33
565	3. Расходи од учешћа у губитку придржених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045	16.2	1	
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	16.2	137	158
563 и 564	II. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	16.2	502	1.311
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		184.058	2.759
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	17.1	39.407	467
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	17.2	2.665	4.107
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054	18	326.751	116.778
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69 - 59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59 - 69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		326.751	116.778
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	19	26.676	31.282
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	19	626	798
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		300.701	86.294
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		300.701	86.294
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	20	712	204
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у BEOGRADU
дана 24.02.2021 године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник			
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086	
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD			
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12			

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2020. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ		
			Напомена број	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A: НЕТО РЕЗУЛАТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		300.701	86.294
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, непретнине, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придржених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добици	2017			
	б) губици	2018			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)) >= 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021) >= 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019-2021) >= 0	2023			
	Б. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛАТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024		300.701	86.294
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВОУБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028) = АОП 2024 = 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у BEOGRADU
дана 24.02.2021 године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD		
Седиште: NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГТОВИНЕ

у периоду од 01.01. до 31.12. 2020. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	1.044.762	1.332.236
1. Продаја и прмљени аванси	3002	1.040.533	1.323.138
2. Примљене камате из пословних активности	3003	43	1.418
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	4.186	7.680
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	962.940	1.206.285
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	333.161	507.504
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	475.218	485.716
3. Плаћене камате	3008	144	151
4. Порез на добитак	3009	32.809	40.017
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	121.608	172.897
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011	81.822	125.951
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012		
B. ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	317.717	42.730
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	3015	659	
3. Остали финансијски пласмани (нето прилив)	3016	89.000	
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	1.596	1.600
5. Примљене дивиденде	3018	226.462	41.130
II. Остали одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	14.268	136.354
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	14.268	17.354
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		119.000
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023	303.449	
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024		93.624

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	20.454	29.175
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето прилив)	3027	408	29.175
3. Краткорочни кредити (нето прилив)	3028	20.046	
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	352.756	
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одлив)	3033		
3. Краткорочни кредити (одлив)	3034		
4. Остале обавезе	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	352.756	
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		29.175
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	332.302	
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	1.382.933	1.404.141
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	1.329.964	1.342.639
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042	52.969	61.502
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043		
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	75.461	10.829
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045		3.130
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	356	
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	128.074	75.461

у BEOGRADU
дана 24.02.2021 године

Законски заступник

Матични број 07470975	Шифра деплатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У периоду од 01.01. до 31.12. 2020 . године

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала						Компоненте остатака резултата		
		30 АОП Основни капитал	31 АОП Уписаны а неуплачен капитал	32 Резерве	35 Губитак АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	34 Нераспо- редјени добитак	АОП	330 Резултори- зационе резерве	
1	Почетно стање на дан 01.01. 2019	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001	4019	4037	4055	4073	4091	4109		
	б) потражни салдо рачуна	4002	173.223	4020	4038	22.744	4056	4074	4092 284.472 4110 333.126	
2.	Исправак материјално значајних прешака и промена рачуноводствених политика									
	а) исправе на дуговној страни рачуна	4003	4021	4039	4057	4075	4093	4111		
	б) исправе на потражној страни рачуна	4004	4022	4040	4058	4076	4094	4112		
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2019									
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4005	4023	4041	4059	4077	4095	4113		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4006	173.223	4024	4042	22.744	4060	4078	4096 284.472 4114 333.126	
4.	Промене у прегодној години									
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007	4025	4043	4061	4079	4097	4115		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008	4026	4044	4062	4080	4098	4116		
5.	Стање на крају прегодне године 31.12. 2019									
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4009	4027	4045	4063	4081	4099	4117		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4010	173.223	4028	4046	22.744	4064	4082	4100 370.766 4118 333.126	

Ред. брд	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте остатков результатов		
		30 АОП Основни капитал	31 АОП Униксани а неуплаћени капитал	32 Резерве АОП	35 Губитак АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	34 Нераспо- редjenи АОП Добитак	8	330 АОП Резултат+ расурсе					
1	2	3	4	5	6	7			9					
6.	Извака материјално значајних трешака и промена рачуноводствених политика													
6. а)	изравне на дуговној страни рачуна	4011	4029	4047	4065	4083	4101		4119					
6. б)	изравне на потражној страни рачуна	4012	4030	4048	4066	4084	4102		4120					
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.													
7. а)	кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6b) \geq 0$	4013	4031	4049	4067	4085	4103		4121					
7. б)	кориговани потражни салдо рачуна $(5b - 6a + 6b) \geq 0$	4014	173.223	4032	4050	22.744	4086		4104					
8.	Промене у текућем 2020 години													
8. а)	промет на дуговној страни рачуна	4015	4033	4051	4069	4087	4105	352.756	4123					
8. б)	промет на потражној страни рачуна	4016	4034	4052	4070	4088	4106	306.781	4124					
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020													
9. а)	дуговни салдо рачуна $(7a + 8a - 8b) \geq 0$	4017	4035	4053	4071	4089	4107		4125					
9. б)	потражни салдо рачуна $(7b - 8a + 8b) \geq 0$	4018	173.223	4036	4054	22.744	4072		4108					
								324.791	4126					
								333.126						

Ред. бр.	ОПИС	Компоненте капитала							
		331 Актуарски дебити или губици	332 Дебити или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	333 Дебити или губици по основу улагања у осталом доброту или губитку при- надежених друштава	334 и 335 Дебити или губици по основу иностраног пословача и прерачуна финансиј- сних известитеја	336 Дебити или губици по основу хединга новчаног тока	337 Дебити или губици по основу ХOB распо- ложивих за прадају	АОП	АОП
1	2	10	11	12	13	14	15		
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2019								
	а) дуговни салдо рачуна	4127	4145	4163	4181	4199	4217		
	б) потражни салдо рачуна	4128	4146	4164	4182	4200	4218		
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика								
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4129	4147	4165	4183	4201	4219		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4130	4158	4166	4184	4202	4220		
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2019								
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 2b) \geq 0$	4131	4149	4167	4185	4203	4221		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1b - 2a + 2b) \geq 0$	4132	4150	4168	4186	4204	4222		
4.	Промене у претходној 2019 години								
	а) промет на дуговној страни рачуна	4133	4151	4169	4187	4205	4223		
	б) промет на потражној страни рачуна	4134	4152	4170	4188	4206	4224		
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2019								
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 4b) \geq 0$	4135	4153	4171	4189	4207	4225		
	б) потражни салдо рачуна $(3b - 4a + 4b) \geq 0$	4136	4154	4172	4190	4208	4226		
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика								
	а) исправке на потражној страни рачуна	4137	4155	4173	4191	4209	4227		
	б) исправке на дуговној страни рачуна	4138	4156	4174	4192	4210	4226		

Ред. брой	ОПИС	Компоненте капитала				
		331 Акциарски дебити или губици	332 Дебити или губици по основу уплатња у власничке инстру- менте капитала	333 Дебити или губици по основу удела у осталом добрту или добрту или пуноту при- друшњака	334 и 335 Дебити или губици по основу иностраног пословља- ња и преврну- на финансис- ких извештаја	336 Дебити или губици по основу новног тока
1	2	3	4	5	6	7
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020						
7.	a) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6б) \geq 0$	4139	4157	4175	4183	4211
	b) кориговани потражни салдо рачуна $(5б - 6а + 6б) \geq 0$	4140	4158	4176	4194	4229
Промене у текућој 2020 години						
8.	a) промет на дуговној страни рачуна	4141	4159	4177	4195	4213
	b) промет на потражној страни рачуна	4142	4160	4178	4196	4214
Стање на крају текуће године 31.12. 2020						
9.	a) дуговни салдо рачуна $(7a + 8a - 8б) \geq 0$	4143	4161	4179	4197	4215
	b) потражни салдо рачуна $(7б - 8а + 8б) \geq 0$	4144	4162	4180	4198	4216
						4234

Ред. број	ОПИС	АОП	Укупан капитал ?(ред 1б кол 3 до кол 15) - ?(ред 1а кол 3 до кол 15)] >= 0	АОП	Губитак изнад капитала ?(ред 1а кол 3 до кол 15) - ?(ред 1б кол 3 до кол 15)] >= 0
1	2		16	17	
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2019 а) дуговни салдо рачуна б) потражни салдо рачуна			4235	813.565 4244
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика а) исправке на дуговној страни рачуна б) исправке на потражној страни рачуна			4236	4245
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2019 а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 2б) >= 0$ б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б - 2a + 2б) >= 0$			4237	813.565 4246
4.	Промене у претходној 2019 години а) промет на дуговној страни рачуна б) промет на потражној страни рачуна			4238	4247
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2019 а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 4б) >= 0$ б) потражни салдо рачуна $(3б - 4a + 4б) >= 0$			4239	899.859 4248
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика а) исправке на дуговној страни рачуна б) исправке на потражној страни рачуна			4240	4249
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020 а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6б) >= 0$ б) кориговани потражни салдо рачуна $(5б - 6a + 6б) >= 0$			4241	899.859 4250
8.	Промене у текућој 2020 години а) промет на дуговној страни рачуна б) промет на потражној страни рачуна			4242	4251
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020 а) дуговни салдо рачуна $(7a + 8a - 8б) >= 0$ б) потражни салдо рачуна $(7б - 8a + 8б) >= 0$			4243	853.884 4252

у BEOGRADU
дана 24.02.2021 године

Законски заступник

**NAPOMENE UZ REDOVAN GODIŠNJI FINANSIJSKI
IZVEŠTAJ ZA 2020. GODINU**

Beograd, 2021. godine

Sadržaj:

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	4
2.	UPRAVLJAČKA STRUKTURA	6
3.	VLASNIČKA STRUKTURA	6
4.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	6
4.1	Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek su zvanično prevedeni i usvojeni i koji se primenjuju u tekućem računovodstvenom periodu	8
4.1	Objavljeni standardi i tumačenja koja stupaju na snagu u narednom periodu.....	14
4.2	Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni	15
4.3	Objavljeni standardi i tumačenja koja još uvek nisu stupila na snagu.....	17
5.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	19
6.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	20
6.1	Procenjivanje.....	20
6.2	Efekti kurseva stranih valuta	21
6.3	Prihodi	21
6.4	Rashodi.....	24
6.5	Porez na dobitak	25
6.6	Nematerijalna imovina	27
6.7	Nekretnine, postrojenja i oprema	28
6.8	Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	29
6.9	Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	30
6.10	Stalna sredstva namenjena prodaji	31
6.11	Finansijski instrumenti	32
6.12	Učešće u zavisnim i ostalim povezanim društvima.....	40
6.13	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina	40
6.14	Naknade zaposlenima.....	41
7.	OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I KLJUČNI IZVORI NEIZVESTNOSTI PROCENA	43
8.	FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU	45
8.1	Kreditni rizik	46
8.2	Tržišni rizik	49
8.3	Kamatni rizik.....	49
8.4	Rizik od promene cene	50
8.5	Rizik likvidnosti	50
8.6	Upravljanje rizikom kapitala	51
9.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	52
10.	POSLOVNI PRIHODI	54
10.1	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	54
11.	TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE.....	54
12.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA.....	55
13.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	55
14.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA.....	56
15.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	56
16.	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	58

16.1	Finansijski prihodi.....	58
16.2	Finansijski rashodi.....	58
17.	OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	59
17.1	Ostali prihodi.....	59
17.2	Ostali rashodi.....	59
18.	DOBITAK PRE OPOREZIVANJA.....	59
19.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK	60
20.	ZARADA PO AKCIJI.....	60
21.	NEMATERIJALNA IMOVINA.....	61
22.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	62
22.1	Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina.....	62
23.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	63
24.	ZALIHE	64
25.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	64
26.	DRUGA POTRAŽIVANJA	66
27.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	66
28.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	66
29.	AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	67
30.	POREZ NA DODATU VREDNOST	68
31.	KAPITAL	69
30.1	Osnovni kapital	69
30.2	Rezerve.....	70
30.3	Neraspoređeni dobitak.....	71
32.	DUGOROČNA REZERVISANJA.....	71
33.	KRATKOROČNE OBAVEZE	74
34.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE.....	74
35.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	75
36.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE.....	75
37.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	76
38.	PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	76
39.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE.....	76
40.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	77
41.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET DRUŠTVA SU SLEDEĆE:	77
42.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	79
43.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA.....	80
44.	SUDSKI SPOROVI	82
45.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	83
46.	STALNOST POSLOVANJA	83

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Sedište	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	07470975
Šifra i naziv delatnosti	7112
Poreski identifikacioni broj	100389086

Relevantne pravne činjenice vezane za istorijat Društva su sledeće:

Društvo je osnovano 1990. kao posebno pravno lice, upisano je u registar kod Trgovinskog suda u Beogradu, na registarskom ulošku boj 1-4706-00, rešenjem Fi-425/90 od 12.01.1990. i upisano je kao Deoničko društvo za projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata I sistema “ENERGOPROJEKT ENTEL” sa potpunom odgovornošću Beograd. Na osnovu Odluke o izdavanju internih deonica i Odluke o promeni statusa od 13. juna 1991. godine kao deoničko društvo. Rešenjem IV.Fi.12129/02 od 28. 11.2002. Društvo posluje kao akcionarsko društvo.

Registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br. 1-4703-00. Registrovano je i kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8049 od 29.3.2005. godine.

Privatizacija društva je započeta po starim zakonima važećom u doba SFRJ i na osnovu zaključenog Sporazuma o promenama u sistemu Energoprojekt kada su organizovana deonička društva. U toku 1991. god. na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu i raspolažanju društvenim kapitalom doneta je odluka o izdavanju internih deonica nakon čega je u odgovarajući registar društvo upisano kao mešovito deoničko društvo.

Kasnija privatizacija društva vršena je krajem 2000.g. i završila se 2001.g. po Zakonu o svojinskoj transformaciji - sticanje akcija po osnovu upisa - prvi krug.

Ministarstvo za privredu i privatizaciju u postupku zakonitosti i postupka svojinske transformacije, na osnovu Zakona o privatizaciji verifikovala je sproveden postupak privatizacije i po dobijanju Rešenja, na osnovu Zakona o preduzećima upisano je u odgovarajući registar kao akcionarsko društvo s tim što je jedan deo kapitala izražen u akcijama prenet Fondu PIO a preostali deo prenet je Akcijskom fondu. EP Holding je bio većinski vlasnik sa 51%.

Krajem 2006. završen je postupak konverzije tako što je jedan broj akcionara (fizička lica, Fond PIO i Akcijski fond) zamenio svoje akcije sa akcijama EP Holdinga tako da je EP Holding po osnovu izvršene konverzije stekao vlasništvo od 86,26%.

U julu mesecu je došlo do otkupa akcija malih akcionara od strane EP Holdinga, tako da je sadašnja struktura kapitala u EP Entelu:

Energoprojekt Holding ad je vlasnik 100% .

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Društva je projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C
- kompanija ENERGO CONSULT UAE
- kompanija ENERGOPROJEKT BAHRAIN

Gore navedene kompanije čine grupaciju: Energoprojekt Entel

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
ENERGOPROJEKT QATAR	100
ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C	100
ENERGO CONSULT UAE	100
ENERGOPROJEKT BAHRAIN	100

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u srednje pravno lice.

Akcije Društva su skinute sa Berze na osnovu rešenja o isključenju akcija sa Open Market, su postupku prinudnog otkupa akcija, kao i da je odluka u vezi povlačenja akcija Izdavaoca sa tržišta i prestanka svojstva javnog društva doneta glasovima akcionara koji su 100% učešća u kapitalu Izdavaoca stekli zajedničkim delovanjem u pomenutom postupku. Kako je Pravilima Berze predviđeno da Berza isključuje hartije od vrednosti sa Open Market na zahtev Izdavaoca kome prestaje svojstvo javnog društva u skladu sa odredbom člana 70. i člana 122. stav 2. tačka 2. ZTK,

Godišnji finansijski izveštaji za 2020. godinu koji su predmet ovih Napomena su pojedinačni finansijski izveštaji Društva i odobreni su od strane ODBORA DIREKTORA ENERGOPROJEKTE ENTEL-a dana 03.03.2021. godine na 27. sednici OD. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

U Društvu je prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakom meseca, iznosio:

- 2020. godine 214 i
- 2019. godine 228 radnika

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u 2020. godini sačinjavala su sledeća lica:

MLADEN SIMOVIĆ	Direktor
GORDANA LISOV	Izvršni direktor za finansije, računovodstvo
JAROSLAV UROŠEVIĆ	Izvršni direktor za realizaciju projekta,
JELICA JERKOVIĆ	Direktor za plan, analizu i opšte poslove

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2020. godine prikazano je u okviru Napomene 31a.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013, 30/2018 i 73/2019- u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi - MRS i
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokovima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Sl. glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015, 83/2015, 108/2016, 113/2017, 30/2018 i 72/2019),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 20/2014 41/2015, 101/2016, 8/2019 i 94/2019),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 30/2015, 101/2016, 44/2018 – dr. Zakon, 8/2019 i 94/2019),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013, 8/2014 i 94/2019) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja, što nema značajniji uticaj na finansijsku poziciju Društva, kao i na rezultate njegovog poslovanja.

Rešenjem Ministarstva finansija broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine („Službeni glasnik RS“, br. 92/2019) utvrđeni je prevod Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja koji se primenjuju prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2020. godine, uz mogućnost ranije primene. Objavljeni standardi i tumačenja koji su na snazi u tekućem periodu dati su u napomeni 4.1.

Pored navedenog, Rešenjem Ministarstva finansija broj 401-00-4351/2020-16 od 13. oktobra 2020. godine („Službeni glasnik RS“, br. 123/2020 i 125/2020) utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI, MRS i Konceptualnog okvira, usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja koji se primenjuju prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2021. godine, uz mogućnost ranije primene. Društvo je odlučilo da primeni navedene standarde prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine. Objavljeni standardi i tumačenja koja stupaju na snagu u narednom računovodstvenom periodu data su u napomeni 4.2.

4.1 Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek su zvanično prevedeni i usvojeni i koji se primenjuju u tekućem računovodstvenom periodu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali su isti prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji u novembru 2019. godine i počinju da se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),

- Dopune MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI“ (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine)
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit“ koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitka (na snazi od 1. januara 2017. godine),

- Izmene IFRS 12 "Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima" (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11,
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11 koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3,
- Godišnja poboljšanja za period od 2014. do 2016. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MSFI 2 „Plaćanja akcijama“ – pojašnjenja kako evidentirati određene vrste transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ – izmene povezane sa implementacijom MSFI 9 ‘Finansijski instrumenti’ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MRS 40 „Investicione nekretnine“ – pojašnjenje principa klasifikacije investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu,
- Dopune IFRS 9 „Finansijski instrumenti“ – definisanje uslova za odmeravanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu,
- MSFI 14 „Računi regulatornih vremenskih razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- IFRIC 21 “Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 22 „Transakcije u stranoj valuti i tretman avansa“ – izdat tokom decembra 2016. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);

- „Ciklus godišnjeg unapređenja MSFI 2014. - 2016. – Izmene i dopune MRS 12 „Porez na dobitak“ (izdat u decembru 2016. godine).
- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9.

Najznačajnije promene u standardima i tumačenjima koje su na snazi u tekućem periodu se odnose na primenu MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“ i IFRIC 22 „Transakcije u stranoj valuti i tretman avansa“. U narednom tekstu date su osnovne promene ovih standarda i efekat njihove primene.

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjeno zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga). Konačna verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila a) zahteve u vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije ‘fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu’ (FVTOCI) za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, koji je na snazi od 1. januara 2020. godine, promene računovodstvenih politika koje su posledica primene MSFI 9 primenjuju se retrospektivno, uz dozvoljen izuzetak da se uporedni podaci iz prethodnih perioda ne moraju korigovati u smislu promena koje se odnose na klasifikaciju i merenje, kao i na obezvređenje finansijskih sredstava.

Efekti usaglašavanja knjigovodstvenih vrednosti finansijskih sredstava i obaveza na dan početne primene standarda priznati su u okviru kapitala, kao korekcija početnog stanja neraspoređenog dobitka 2020. godine.

Ključni zahtevi MSFI 9 su: Sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih tokova gotovine i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih tokova gotovine i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju tokovima gotovine na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu.

Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe, prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozivu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu (FVTOCI), pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru dobitka i gubitka.

U vezi sa merenjem finansijskih obaveza označenih za merenje po fer vrednosti kroz izveštaj o dobitku i gubitku (FVTPL), MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u izveštaju o dobitku i gubitku. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklasifikuju na izveštaj o odbitku i gubitku. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za merenje po fer vrednosti kroz izveštaj o dobitku i gubitku prikazuje se u okviru dobitka i gubitka.

U vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od model nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se događaj neizvršenja desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.

Društvo za obračun kolektivnih i pojedinačnih ispravki vrednosti u skladu sa zahtevima MSFI 9 za potraživanja iz poslovanja ili imovinu po osnovu ugovora koja je rezultat transakcija u okviru delokruga IFRS 15, kao i potraživanja od povezanih lica i finansijskih plasmana, za obračun očekivanog kreditnog gubitka (Expected credit loss – ECL) primenjuje pojednostavljeni pristup (Simplified pristup), koji podrazumeva procenu gubitaka do kraja roka dospeća (lifetime ECL).

Društvo je takođe usvojila i rezultujuće Izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti – Obelodanjivanja, koje je primenila na obelodanjivanja za 2020. godinu.

Rezultati procene kreditnog rizika finansijskih sredstava Društva dati su u narednoj tabeli:

Postojeće stavke na dan 1. januar 2020. godine koje podležu obezvređenju u skladu sa MSFI 9	Svojstva kreditnog rizika na dan 1. januar 2020. godine
--	--

Potraživanja od kupaca (eksterni kupci)

Aktivna vremenska razgraničenja (imovina po osnovu ugovora sa kupcima u skladu sa MSIF 15, odnosno potraživanja po osnovu nefakturisanih prihoda)

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristupa koji podrazumeva da se za dato potraživanje obračunava životni očekivani kreditni gubitak bez obzira na to da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Potraživanja za zakup

Potraživanja od kupaca (povezana lica, potraživanja od države, državnih društava i državnih organa, gde je država pretežno u ulozi investitora)

Društvo primenjuje opšti pristup i očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka instrumenata odnosno 12-mesečne očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja. Prilikom obračuna očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu sa značajnom komponentom finansiranja, koristi se opšti pristup obezvređenja.

Finansijski plasmani (dugoročni i kratkoročni)

Dati depoziti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Društvo primenjuje opšti pristup i 12-mesečne očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja. Prilikom obračuna očekivanih kreditnih gubitaka za gotovinu i gotovinske ekvivalente Društvo primenjuje pojedinačnu procenu obračuna ispravki vrednosti u slučajevima gde se ključni pokrećači kreditnog rizika mogu pratiti na bazi pojedinačnog instrumenta, gde ih onda entitet tako prati bez potrebe za dodatnom zajedničkom procenom.

Početna primena MSFI 9 nije imala je značajan uticaj na merenje finansijskih sredstva Društva. Po pitanju klasifikacije finansijskih sredstava Društvo je imalo sledeću promenu:

- finansijska sredstva koja su bila klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospeća prema MRS 39 i odmeravana po amortizovanoj vrednosti (AC) i dalje se mere po amortizovanoj vrednosti u skladu sa MSFI 9 jer se drže u okviru poslovnog modela čiji je cilj naplata ugovorenih tokova gotovine a ti tokovi se sastoje samo od plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice.

MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“

MSFI 15 uspostavlja jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Stupanjem na snagu MSFI 15 zamenjuje prethodno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 Prihodi, MRS 11 Ugovori o izgradnji i njihovim tumačenjima.

Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji održava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za prenute dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanju prihoda od 5 koraka:

- Korak 1: Utvrditi ugovor(e) sa kupcem;
- Korak 2: Utvrditi obaveze izvršenja iz ugovora;
- Korak 3: Utvrditi cenu transakcije;
- Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na obaveze izvršenja iz ugovora; i
- Korak 5: Priznati prihode kada subjekt ispunjava obavezu izvršenja.

Prema MSFI 15 subjekt priznaje prihoda kada je obaveza izvršenja ispunjena (ili tokom ispunjenja obaveze izvršenja), tj. kada je ‘kontrola’ nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretnе obaveze izvršenja preneta na kupca.

Društvo je primenilo MSFI 15 u skladu sa retrospektivnim metodom prelaska na primenu standarda, pri čemu je zadržala prezentaciju iznosa koji se odnose na prethodne u skladu sa prethodno važećim standardima. Računovodstvene politike Društva u vezi sa tokovima prihoda detaljno su opisane u napomeni 6. Osim obimnijih obelodanjivanja o transakcijama Društva koje rezultuju prihodima, primena MSFI 15 nije imala značajan uticaj na finansijsku poziciju i rezultat Društva. Stoga Društvo nije priznalo nikakve korekcije početnih stanja u okviru kapitala u vezi sa početnom primenom MSFI 15 na dan prvobitne primene, tj. na dan 1. januar 2020. godine.

IFRIC 22 „Transakcije u stranoj valuti i tretman avansa“

Tumačenje je objavljeno 8. decembra 2016. godine, na snazi je za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine.

Ovo tumačenje se primenjuje u stranoj valuti (ili neki njen deo) kada se kao rezultat te transakcije priznaje nemonetarna imovina ili nemonetarne obaveze koje proizilaze iz primanja ili plaćanja avansa pre nego što nastupi trenutak priznavanja povezane imovine, rashoda ili prihoda (ili nekog njihovog dela). Tumačenje se bavi pitanjem kako da se odredi datum transakcije za svrhe određivanja deviznog kursa koji se koristi prilikom početnog priznavanja povezane imovine, rashoda ili prihoda (ili nekog njihovog dela), kao i prilikom prestanka priznavanja nemonetarne imovine ili nemonetarnih obaveza koje koja proističe iz plaćanja ili primanja avansa u stranoj valuti.

Društvo je primenilo ovo Tumačenje prospektivno na svu imovinu, rashode i prihode u delokrugu IFRIC Tumačenja 22 čije je početno priznavanje izvršeno na dan ili početak tekućeg izveštajnog perioda pri čemu efekti primene nisu od materijalnog značaja.

4.1 Objavljeni standardi i tumačenja koja stupaju na snagu u narednom periodu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali su isti prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji u oktobru 2020. godine i počinju da se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine::

- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17,
- MSFI 16 uvodi sveobuhvatan model za identifikaciju lizing aranžmana i propisuje računovodstveni tretman i za davaoce i za korisnike lizinga. Kada stupa na snagu, MSFI 16 će zameniti aktuelna uputstva za računovodstveno obuhvatanje lizinga, uključujući MRS 17 i sa njim povezana tumačenja.
- MSFI 16 pravi jasnu razliku između ugovora o lizingu i ugovora o pružanju usluga na osnovu toga da li kupac kontroliše identifikovano sredstvo. Standard ukida razliku između operativnog lizinga (koji se evidentira u vanbilansnoj evidenciji) i finansijskog lizinga (koji se evidentira u bilansu stanja) u računovodstvu korisnika lizinga i zamenjuje je modelom gde korisnici lizinga moraju priznati sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja i odgovarajuću obavezu kod svih vrsta lizinga (u okviru bilansa stanja)

izuzev kratkoročnih aranžmana lizinga i onih gde je vrednost predmeta lizinga mala, gde se zakupac može odabrat primenu olakšice i priznati troškove takvog lizinga u okviru bilansa uspeha.

- Sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja se prvobitno priznaje po nabavnoj vrednosti, a naknadno po nabavnoj vrednosti (osim u određenim izuzetnim slučajevima) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke po osnovu obezvređenja i korigovanoj za eventualnu revalorizaciju obaveze po osnovu lizinga. Početno odmeravanje obaveze po osnovu lizinga vrši se po sadašnjoj vrednosti neotplaćenih rata lizinga na datum odmeravanja. Naknadno, vrednost obaveze po osnovu lizinga se koriguje za iznos kamate i otplaćenih rata, kao i za efekte promena lizing aranžmana.
- Takođe, primena novog standarda će uticati i klasifikaciju tokova gotovine jer se, prema aktuelno važećem MRS 17, plaćanja obaveza operativnog lizinga prikazuju u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti, dok će, prema modelu iz MSFI 16, plaćanja obaveza po osnovu lizinga biti podeljena na otplate glavnice, koje će biti prikazane u okviru tokova gotovine iz aktivnosti finansiranja, i plaćanja kamate, koja će biti prikazana u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti.
- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena,
- Dopune MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – pojašnjenja o evidentiranju dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2015. do 2017. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12, IAS 23) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine) i
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – definisanje načina obračuna planova definisanih primanja zaposlenih kada u toku izveštajnog perioda dođe do izmene, ograničenja ili poravnanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

Društvo je odlučilo da neće usvojiti ove standarde, dopune i tumačenja pre njihovog stupanja na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, dopuna i tumačenja neće imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Društva u periodu početne primene. Na datum izdavanja ovih finansijskih izveštaja, efekti primene svih gore navedenih standarda još nisu utvrđeni, obzirom da je rukovodstvo Društva trenutno u procesu procene uticaja na finansijske izveštaje.

4.2 Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija materijalnosti (izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine)

- Revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje - revidiranim Konceptualnim okvirom utvrđuje se: cilj finansijskog izveštavanja opšte namene, kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija, opis izveštajnog entiteta i ograničenja, definicije sredstava, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda i dodatne

- smernice, kriterijumi za priznavanje sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima i smernice za
- prestanak priznavanja, koncepti i smernice za prezentaciju i obelodanjivanje, koncept održanja kapitala (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine),

4.3 Objavljeni standardi i tumačenja koja još uvek nisu stupila na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 17 „Ugovori za osiguranje“ – revidiran i izdat tokom 2017. godine kao kompletan standard (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine – očekuju se izmene i dopune do kraja juna 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je doneo preliminarnu odluku da odloži primenu ovog standarda za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine),
- Izmene i dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (izmene donete u septembru 2014. godine, početak primene odložen je na neodređeno vreme),
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine)
- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopune ažuriraju zastarelu referencu na konceptualni okvir u MSFI 3 bez značajnih promena zahteva u standardu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – priznavanje prihoda pre nameravane upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine),
- Izmene i dopune MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – preciziranje da „troškovi ispunjavanja“ ugovora uključuju „troškove koji se direktno odnose na ugovor“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2018. do 2020. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16, MRS 41) uglavnom na otklanjanju nekonistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine),
- Izmene MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – izmene radi rešavanja abrinutosti i izazova u primeni koji su identifikovani nakon objavljivanja MSFI 17 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine),
- Proširenje privremenog izuzeća od primene MSFI 9 (Izmene MSFI 4) - izmenom se menja fiksni datum isteka za privremeno izuzeće u MSFI 4 od primene MSFI 9 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine),

- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - odlaganje datum stupanja na snagu izmena iz januara 2020. za godinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine),
- Reforma referentne kamatne stope - Faza 2 (Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16), na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i „MSFI izjava o praksi 2“ – obelodanjivanje materijalno značajnih računovodstvene politike, umesto svojih značajnih računovodstvenih politika, (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine),
- Dopuna MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija računovodstvenih procena (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod prepostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekomska politika zemlje i ekomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo suština iznad forme podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koju će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

6.1 Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje prepostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebljiva) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6.2 Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije, koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2020.	31.12.2019.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	117,5802	117,5928
1 USD	95,6637	104,9186

6.3 Prihodi

Računovodstvena politika za 2020. godinu

Prihod je rezultat koji nastaje tokom uobičajenih aktivnosti Društva i obuhvata različite tipove prihoda (ali se ne odnosi na one po osnovu ugovora o zakupu tj. lizingu).

Prihodi obuhvataju samo bruto prilive ekonomskih koristi koje je Društvo primilo ili treba da primi za svoj račun. Iznosi naplaćeni u ime trećih strana kao što su porezi pri prodaji i porez na dodatu vrednosti ne predstavljaju prлив ekonomskih koristi za Društvo te stoga ne dovode do uvećanja kapitala. Navedeni iznosi se ne uključuju u prihode.

Obaveza izvešanja ili obaveza činjenja je obećanje (ili skup obećanja) da će dobra ili usluge biti preneti na kupca.

Kada je obaveza izvršenja ispunjena (ili dok se ispunjava), Društvo priznaje prihod u iznosu cene transakcije koja je raspoređena na tu obavezu izvršenja.

Imovina po osnovu ugovora se priznaje ako se odgovarajući prihod od ispunjenja ugovorne obaveze izvršenja evidentira pre nego što je kupac platio naknadu ili pre nego što postoje zahtevi za fakturisanje, a samim tim i zahtevi za priznavanje potraživanja od kupaca. Ugovorna obaveza se priznaje kada je kupac platio naknadu ili je potraživanje od kupca dospelo pre nego što je Društvo ispunilo ugovornu obavezu izvršenja. Na nivou ugovora sa kupcem, ugovorne obaveze se prebijaju sa ugovorenom imovinom.

Osnovno načelo novog standarda je da Društvo priznaje prihod kako bi prikazalo prenos obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo očekuje da ima pravo da primi u zamenu za preneta dobra ili usluge.

Cena transakcije je iznos naknade za koju Društvo očekuje da ima pravo da primi u zamenu za prenos obećanih dobara ili usluga kupcu. Naknada obećana u ugovoru koji je zaključen sa kupcem može sadržati fiksne iznose, varijabilne iznose, ili ijedne i druge.

Uobičajeno odmeravanje prihoda od prodaje zasniva se na upotrebi svih dostupnih pouzdanih informacija i uzima u obzir moguće promene cene u vreme njenog konačnog ugovaranja, iskustvo iz prethodnih perioda (u smislu koliko je značajno odstupanje stvarnih priliva od uobičajenih priznatih prihoda u prethodnim periodima).

Glavna prodajna transakcija Društva je projektovanje, konsalting i inženjerинг termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata – gde se prihod od prodaje priznaje tokom vremena.

Prihodi od projektovanja, konsaltinga i inženjeringu

Društvo izvodi usluge projektovanja, konsaltinga i inženjeringu (zajedno u daljem tekstu: "usluge projektovanja i konsalting usluge") na osnovu ugovora sa kupcima. Takvi ugovori zaključeni su pre nego što započnu usluge projektovanja i konsalting usluge i prema uslovima ugovora Društvo je ugovorom ograničeno na preusmeravanje imovine na drugog kupca i ima izvršno pravo na plaćanje za obavljeni rad. Prihodi od usluga projektovanja i konsalting usluga se stoga priznaju tokom vremenom korišćenjem izlazne metode zasnovane na izveštajima o izvršenim uslugama do određenog datuma, a koje su potvrđene od strane kupca i/ili nadzornog, odnosno kontrolnog organa imenovanog od strane ugovornih strana. Društvo smatra da je ovaj izlazni metod prestavlja odgovarajuću mera napretka ka potpunom ispunjavanju obaveza izvršenja prema MSFI 15.

Društvo je ovlašćeno da fakturiše kupcima usluge projektovanja i konsalting usluge na osnovu postignutog niza prekretnica povezanih sa učinkom (privremene situacije). Kada se dostigne određena prekretnica, kupcu se šalje relevantni izveštaj o obavljenim radovima koju je potpisao kupac ili drugo nadzorno telo imenovano od ugovornih strana. Društvo će prethodno priznati imovinu iz ugovora (kao aktivna vremenska razgraničenja) za bilo koji obavljeni posao. Bilo koji iznos prethodno priznat kao sredstvo, u okviru aktivnih vremenskih razgraničenja, kao imovina iz ugovora se reklassificiše na potraživanja od kupaca u trenutku kada se steknu uslovi za fakturisanje kupcu.

Ako prilivi prelaze prihode priznate do izveštajnog datuma prema izlaznoj metodi, za utvrđeni višak priliva od priznatih prihoda Društvo priznaje obaveze iz ugovora, evidentirane u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja. Društvo smatra da nema značajne komponentu finansiranja u okviru ugovora sa kupcima obzirom da je period između priznavanja prihoda i naplate po prekretnicama povezanih sa učinkom kraći od godinu dana. Pored navedenog, Rukovodstvo smatra da ugovori sa kupcima za usluge projektovanja i konsalting usluge nemaju značajnu komponentu finansiranja obzirom da razlika između obećane naknade i prodajne cene usluge u gotovini nastaje iz drugih razloga koji ne uključuju prebacivanje finansijskih sredstava bilo kupcu ili entitetu, a razlika između ovih iznosa je srazmerna razlozima za tu razliku.

Prihodi od prodaje priznaju se u iznosu umanjenom za iznose akciza, poreza na dodatu vrednost (PDV) i drugih sličnih obaveznih dažbina. Iznos carine se uključuje u bruto prihode od prodaje priznate u konsolidovanim izveštaju o ukupnom rezultatu.

Računovodstvena politika za 2019. godinu

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se javi: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjena navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomskih koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u dатој transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se ***dobici*** koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru ***dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda***, iskazuju se dobici prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

6.4 Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru ***poslovnih rashoda*** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru ***ostalih rashoda*** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

6.5 Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice.

U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjenje će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjenje će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to, dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

6.6 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomске koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti. Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe *iz razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

6.7 Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihamu. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomski koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- zemljište;
- objekti;
- postrojenja i oprema; i
- ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postrojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;

- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

6.8 Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz prepostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek prepostavlja da je nula, osim u slučajevima:

kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili

kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz prepostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se primenom metoda pravolinjskog otpisa (proporcionalna metoda), a obračun amortizacije počinje od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društву.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklassificuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklassifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

6.9 Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadični iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadičnog iznosa tog sredstva.

Nadoknadiivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotreбne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotreбna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadiivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadiivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

6.10 Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i

prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

6.11 Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva

Klasifikacija

Društvo klasificiše finansijska sredstva prema načinu naknadnog merenja, kako sledi:

- 1 finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti,
- 2 finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, i
- 3 finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,

i to na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima, i
- b) karakteristika ugovorenih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo se odmerava po amortizovanoj vrednosti (AC) ako su ispunjena oba dole navedena uslova:

- a) finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže naplatom ugovorenih novčanih tokova, i
- b) ugovorenim uslovima finansijskog sredstva na određeni datum nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI) ako su ispunjena oba dole navedena uslova:

- a) finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, i
- b) ugovorenim uslovima finansijskog sredstva na određeni datum nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice.

Ukoliko nijedan od gore navedenih kriterijuma za klasifikaciju nije ispunjen, finansijsko sredstvo se klasificiše kao sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) i odmerava po fer vrednosti pri čemu se efekti promena fer vrednosti priznaju u bilansu uspeha.

Merenje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kojem se sredstvo odmerava pri početnom priznavanju umanjen za izvršene otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju obračunatu primenom metoda efektivne kamatne stope ili za bilo kakvu razliku nastalu između početnog iznosa i iznosa na datum dospeća, korigovanu za eventualnu ispravku vrednosti.

Metod efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna amortizovane vrednosti dužničkog instrumenta i raspodele prihoda od kamate tokom relevantnog perioda. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskonтуje očekivana buduća novčana primanja (uključujući sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge ili popuste) tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava, efektivna kamatna stopa primenjuje se na bruto knjigovodstvenu vrednost (bez umanjenja za očekivane kreditne gubitke). Ako se kreditni rizik određenog finansijskog sredstva uvećao toliko da se to sredstvo smatra kreditno obezvređenim, efektivna kamatna stupa se primenjuje na neto knjigovodstvenu vrednost (tj. bruto knjigovodstvenu vrednost umanjenu za ispravku vrednosti).

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI)

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prihod od kamate na takvo sredstvo obračunava se metodom efektivne kamatne stope.

Vlasnički instrumenti

Društvo sve vlasničke instrumente (instrumente kapitala) naknadno odmerava po fer vrednosti. Ukoliko je rukovodstvo Društva odabralo da evidentira dobitke i gubitke po osnovu promena fer vrednosti ulaganja u instrumente kapitala u okviru ostalog rezultata, ti dobici i gubici ne mogu se naknadno reklasifikovati na bilans uspeha nakon prestanka priznavanja ulaganja već se eventualni iznosi rezervi po ovom osnovu reklasifikuju na neraspoređeni dobitak. Politika Grupe predviđa označavanje instrumenata kapitala kao sredstva koja se vrednuju po FVTOCI kada se drže u strateške svrhe a ne samo radi ostvarivanja prinosa. Dividende primljene po osnovu tih ulaganja Društvo priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda kada je ustanovljeno pravo Društva da primi dividendu.

Promene fer vrednosti finansijskih sredstava po FVTOCI priznaju se u okviru ostalih dobitaka odnosno gubitaka u konsolidovanom izveštaju o dobitku ili gubitku i ostalom rezultatu. Gubici po osnovu obezvređenja (i ukidanje gubitaka po osnovu obezvređenja) vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po FVTOCI ne prikazuju se odvojeno od ostalih promena fer vrednosti.

Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja obuhvataju kratkoročna potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani i dugoročne finansijske plasmane.

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija i druga potraživanja), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Pri početnom priznavanju, svi krediti i potraživanja se odmeravaju po fer vrednosti (koja je obično jednaka ceni transakcije tj. iznosu koji je fakturisan umanjenom za iznose koji se naplaćuju u ime i za račun trećih strana, kao što su porezi pri prodaji). Nakon početnog vrednovanja, krediti i potraživanja se vrednuju po amortizovanoj (diskontovanoj) vrednosti primenom efektivne kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti.

Prihodi i rashodi nastali po osnovu prestanka priznavanja sredstva vrednovanog po amortizovanoj vrednosti, amortizacija ili obezvređenje, uključuju se u prihode odnosno rashode u izveštaju o ukupnom rezultatu Društva.

Društvo primenjuje grupnu procenu obračuna ispravki vrednosti za potrebe odmeravanja kreditnih gubitaka, odnosno ispravki vrednosti kod potraživanja od trećih lica, u koja spadaju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu, kao i aktivna vremenska razgraničenja koja imaju kategoriju finansijske imovine (imovina po osnovu ugovora u skladu sa IFRS 15), odnosno potraživanja po osnovu nefakturisanih prihoda sa ovim licima, a koja nisu predmet obuhvata pojedinačne procene, kao i potraživanja za zakup. Za navedena potraživanja Društvo se opredelilo za primenu pojednostavljenog pristupa po kome se očekivani kreditni gubitak uvek obračunava za ceo vek trajanja finansijskog instrumenta, imajući u vidu kratku ročnost ove vrste finansijske imovine.

Društvo obračun životnih očekivanih kreditnih gubitaka po pojednostavljenom pristupu obračunava kao proizvod verovatnoće dešavanja neizmirenja obaveze (PD), visine gubitka u slučaju neizvršenja (LGD), izloženost u slučaju događaja neizmirenja (EAD) i diskontnog faktor (koji je jednak 1 ako se očekuje naplata potraživanja u rokdu od 12 meseci). Društvo utvrđuje očekivane kreditne gubitke po ovim stawkama korišćenjem tranzicione matrice u posmatranom periodu koja pokazuje mesečno kretanje pojedinačnih potraživanja između intervala docnje tokom posmatranog perioda. Prilikom obračuna verovatnoće dešavanja neizmirenja obaveze (PD), sprovodi se segmentacija kupaca zasnovana na zajedničkim karakteristikama kreditnog rizika, pripremi mesečnih starosnih struktura za svaki segment u priodu od tri i više godina i primeni tranzisionih matrica u posmatranom periodu koja pokazuje mesečno kretanje pojedinačnih potraživanja između definisanih intervala docnje tokom posmatranog perioda. U zavisnosti od tipa potraživanja kao kriterijum neizmirenja obaveze pretpostavljen je prag od 180 dana za eksterne kupce, odnosno 360 dana za povezana pravna lica.

Za ostale kategorije finansijske imovine (potraživanja od povezanih pravnih lica, države, državnih društava i državnih organa, gde je država pretežno u ulozi investitora, gotovina i gotovinski ekvivalenti, finansijski plasmani, hartije od vrednosti), Društvo primenjuje opšti pristup. Kao indikatori značajnog povećanja kreditnog rizika, odnosno indikatori da je za određenu vrstu finansijske imovine potrebno obračunati očekivani kreditni gubitak za ceo period života/trajanja finansijskog instrumenta uzimaju se u obzir: podaci o padu eksternog kreditnog rejtinga, kašnjenje u otplati obaveza i drugi kvalitativni kriterijumi koji mogu navesti na zaključak da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika. Za potrebe identifikacije indikatora obezvređenja, odnosno kriterijuma da je potrebno obračun očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se svrstava u nivo 3, u skladu sa zahtevima IFRS 9, Društva primenjuju:

- Definisani prag neizmirenja obaveza i datu kategoriju finansijske imovine;
- Druge objektivne dokaze obezvređenja u skladu sa MSFI 9

Društvo primenjuje pojedinačnu procenu obračuna ispravki vrednost u slučajevima gde se ključni pokretači kreditnog rizika mogu pratiti na bazi pojedinačnog instrumenta, gde ih onda entitet tako prati bez potrebe za dodatnom zajedničkom procenom. Prilikom pojedinačne procene očekivanih kreditnih gubitaka obračun se vrši primenom sledeće formule:

$$ECL = \text{Verovatnoća dešavanja neizmirenja obaveze (PD)} \times \text{Visina gubitka u slučaju neizvršenja (LGD)} \times \text{Izloženost u slučaju događaja neizmirenja (EAD)} \times \text{Diskontni faktor}$$

Za potrebe pojedinačne procene, Društvo se oslanja na podatak o neizmirenju obaveza (PD) iz eksternih izvora, odnosno podatak objavljen od strane renomiranih rejting agencija ili rejtinga zemalja u kojima posluje dužnik. LGD podrazumeva stopu gubitka u slučaju neizmirenja obaveza gde Društvo koristi Bazelski LGD ili se obračunava kao odnos iznosa potraživanja na kraju posmatranog perioda u najlošijem starosnom intervalu (uvećаниh za otpise u posmatranom periodu) sa ukupnim iznosom registrovanih potraživanja, tj. faktura u najlošijem starosnom intervalu tokom posmatranog perioda.

Izloženost u slučaju događaja neizmirenja obaveza (EAD) u ovom slučaju je iznos potraživanja na datum izveštavanja. Diskontni faktor zavisi od efektivne kamatne stope utvrđene prilikom početnog priznavanja i ročnosti instrumenta. Ako se očekuje naplata potraživanja u roku od 12 meseci diskontni faktor iznosi 1.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenta Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenta su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju stanja gotovine i kratkoročne depozite kod banaka sa početnim dospećem od tri meseca ili kraćim, ali ne i odobrena prekoračenja po tekućim računima. Prilikom obračuna ispravke vrednosti Društvo je uzelo u obzir kreditne rejtinge banaka pri određivanju verovatnoće gubitka (PD) i stopa gubitka u slučaju neizvršenja obaveze (LGD) pri čemu je utvrđeno da je knjigovodstvena vrednost ovih sredstava približno je jednaka njihovoj fer vrednosti.

Plasman (kao što je depozit kod poslovne banke) kvalificuje se kao gotovinski ekvivalent:

- ako se može brzo konvertovati u poznate iznose gotovine;
- ako je podložan beznačajnom riziku promene vrednosti; i
- ako dospeva u kratkom roku, tj. do tri meseca od dana pribavljanja.

Depoziti čije je dospeće duže od tri meseca ali ne duže od godinu dana klasifikuju se kao kratkoročna finansijska sredstva, a depoziti sa dospećem dužim od godinu dana kao dugoročna finansijska sredstva. Kamata na oročena sredstva (depozite) pripisuje se oročenom iznosu.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u stranoj valuti (valuti koja je različita od funkcionalne) evidentiraju se u funkcionalnoj valuti Grupe primenom kursa važećeg na datum izveštavanja na iznos u stranoj valuti. Rezultat preračuna klasifikuje se kao kursna razlika u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu.

Društvo primenjuje opšti pristup i 12-mesečne očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja. Prilikom obračuna očekivanih kreditnih gubitaka za gotovinu i gotovinske ekvivalente Društvo primenjuje pojedinačnu procenu obračuna ispravki vrednosti u slučajevima gde se ključni pokretači kreditnog rizika mogu pratiti na bazi pojedinačnog instrumenta, gde ih onda entitet tako prati bez potrebe za dodatnom zajedničkom procenom.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo jednom godišnje analizira da li postoje objektivni dokazi obezvredenja finansijskih sredstava i da li eventualno obezvredenje, tj. umanjenje vrednosti, ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine po osnovu datog sredstva, te priznaje očekivane kreditne gubitke. Društvo priznaje eventualne gubitke po osnovu obezvredenja u izveštaju o ukupnom rezultatu. Društvo ne priznaje gubitke koje očekuje po osnovu budućih događaja.

Društvo odmerava očekivane kreditne gubitke na način koji odražava:

- a) nepristrasnu i verovatnoćom ponderisanu procenu iznosa koji se utvrđuje ocenom čitavog niza mogućih ishoda;
- b) vremensku vrednost novca; i
- c) razumne i potkrepljive informacije koje su Društву dostupne na datum izveštavanja bez prekomernih troškova i napora o prošlim događajima, sadašnjim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Faktori koje Društvo razmatra pri utvrđivanju da li je neko finansijsko sredstvo obezvredeno su status docnje i utrživost kolateralna, ako postoji. Društvo takođe koristi dole navedene kriterijume u cilju utvrđivanja da li postoji objektivni dokaz da je došlo do gubitka usled obezvredenja:

- neki deo ili rata otplate je u docnji a kašnjenje u izmirivanju obaveze od strane dužnika se ne može pripisati odlaganju uzrokovanim sistemima naplate;
- pad kreditnog rejtinga ugovorene strane, matičnog društva ugovorene strane i pad eksternog kreditnog rejtinga;
- drugi kvalitativni kriterijumi koji mogu navesti na zaključak da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika (npr. dužnik ima značajne finansijske teškoće, pokretanje stečajnog postupka ili finansijske reorganizacije od strane dužnika, itd.);
- vrednost kolateralna, ukoliko postoji, značajno je umanjena usled pogoršanja tržišnih uslova;
- Druge objektivne dokaze obezvredenja u skladu sa MSFI 9.

Jedina kategorija finansijskih sredstava koja ne podleže testiranju obezvredenja jesu finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, pošto se svako umanjenje njihove fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo prestaje da priznaje finansijsko sredstvo kada ugovarena prava nad tim sredstvom isteknu ili kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima koja čine finansijsko sredstvo. Prilikom prestanka priznavanja, razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i iznosa primljenog za to sredstvo priznaje se u bilansu uspeha za dati period.

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Emitovani instrumenti duga i kapitala se klasificuju ili kao finansijske obaveze ili kao stavke kapitala u skladu sa suštinom ugovornih aranžmana i definicijom finansijske obaveze, odnosno kapitala.

Instrumenti kapitala

Instrument kapitala je svaki ugovor koji dokazuje preostali interes u sredstvima nekog lica nakon oduzimanja svih njegovih obaveza. Instrumenti kapitala emitovani od strane Grupe priznaju se kao prilivi umanjeni za direktne troškove emisije.

Finansijske obaveze

Početno priznavanje i merenje

Društvo priznaje finansijsku obavezu kada, i samo kada, društvo član Grupe postane jedna od strana u ugovornim odredbama instrumenta.

Finansijske obaveze se početno odmeravaju po fer vrednosti koja predstavlja cenu transakcije (tj. priliv primljen prilikom izdavanja). Svi transakcionalni troškovi koji se mogu direktno pripisati izdavanju duga, oduzimaju se od fer vrednosti obaveze da bi se obračunala njena početna knjigovodstvena vrednost.

Društvo uključuje transakcione troškove u obračun početne knjigovodstvene vrednosti obaveze kada ti troškovi čine značajan deo iznosa obaveze. U suprotnom, transakcionalni troškovi se uključuju u rashode u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu Grupe u periodu u kojem su nastali.

Klasifikacija finansijskih obaveza

Prema MSFI 9, sve finansijske obaveze klasifikuju se kao obaveze koje se naknadno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, osim:

- a. finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (te obaveze, uključujući derivate koji su obaveze, naknadno se odmeravaju po fer vrednosti);
- b. finansijskih obaveza koje nastaju kada prenos finansijskog sredstva ne zadovolji kriterijume za prestanak priznavanja ili kada je reč o kontinuiranom učešću;
- c. ugovora o finansijskim garancijama;
- d. potencijalne naknade koju priznaje sticalac u poslovnoj kombinaciji na koju se primenjuje MSFI 3 (takve potencijalne naknade naknadno se odmeravaju po fer vrednosti gde promene fer vrednosti priznaju u bilansu uspeha).

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza

Nakon početnog priznavanja, Društvo sve finansijske obaveze vrednuje po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope. Rashodi od kamata po osnovu finansijskih obaveza priznaju se na osnovu efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

Finansijske obaveze se klasifikuju kao obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) kada finansijska obaveza (i) predstavlja potencijalnu naknadu sticaoca u poslovnoj kombinaciji, (ii) kada je namenjena trgovanim ili (iii) kada je naznačena kao finansijska obaveza po FVTPL.

Finansijska obaveza se klasificuje kao namenjena prodaji u sledećim slučajevima:

- ako je stečena prvenstveno za potrebe otkupa u bliskoj budućnosti; ili
- ako je prilikom početnog priznavanja deo portfolija identifikovanih finansijskih instrumenata kojima Društvo zajednički upravlja i kod kojeg postoji dokaz o nedavnom trendu ostvarivanja dobitaka na kratak rok; ili
- ako predstavlja derivat koji nije ugovor o finansijskoj garanciji a nije ni naznačen kao instrument zaštite (hedžinga).

Finansijska obaveza koja se ne drži radi trgovanja a nije ni potencijalna naknada sticaoca u poslovnoj kombinaciji, može se pri početnom priznavanju naznačiti kao finansijska obaveza po FVTPL ako:

- takvo naznačavanje uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- finansijska obaveza predstavlja grupu finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza ili grupu i sredstava i obaveza kojim se upravlja i čiji se finansijski rezultat procenjuje na osnovi fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom investicionom strategijom Društva ili strategijom upravljanja rizicima, a informisanje o grupisanju se vrši interno, takođe na osnovi fer vrednosti; ili
- finansijska obaveza je deo ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivata, a MSFI 9 dozvoljava da se čitav ugovor naznači za vrednovanje po FVTPL.

Finansijske obaveze po FVTPL se odmeravaju po fer vrednosti, pri čemu se svi dobici odnosno gubici nastali usled promena fer vrednosti priznaju u izveštaju o dobitku i gubitku u meri u kojoj nisu deo naznačenog odnosa zaštite (hedžing). Neto dobitak ili gubitak priznat u izveštaju o dobitku i gubitku sadrži i kamatu plaćenu na finansijsku obavezu i uključenu u dobitak ili gubitak perioda.

Međutim, kod obaveza naznačenih kao obaveze po FVTPL, iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze koji se pripisuje promenama kreditnog rizika te obaveze priznaje se u okviru ostalog rezultata, osim ako bi takvo priznavanje efekata promena u kreditnom riziku obaveze u okviru ostalog rezultata dovelo do ili uvećalo računovodstvenu neusklađenost u izveštaju o dobitku ili gubitku. Preostali deo promene fer vrednosti obaveze priznaje se u izveštaju o dobitku ili gubitku. Promene fer vrednosti koje se pripisuju kreditnom riziku finansijske obaveze koje se priznaju u okviru ostalog rezultata se ne mogu naknadno reklasifikovati na izveštaj o dobitku ili gubitku već se prenose na neraspoređeni dobitak po prestanku priznavanja finansijske obaveze.

Dobici i gubici po osnovu ugovora o finansijskim garancijama izdatim od strane Društva koji su označeni kao instrumenti po fer vrednosti kroz račun dobitka i gubitka (bilansa uspeha) priznaju se u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispunji obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. Razlika između knjigovodstvenog iznosa finansijske obaveze koja se rasknjižava i naknade koja je plaćena ili potraživana, priznaje se u bilansu uspeha.

6.12 Učešće u zavisnim i ostalim povezanim društvima

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

6.13 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomski koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomski koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koji bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukipanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomski koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

6.14 Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta

dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I KLJUČNI IZVORI NEIZVESTNOSTI PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

U nastavku su prikazane ključne prepostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

Ključne procene u primeni računovodstvenih politika

Ono što sledi jesu ključni sudovi, izuzev onih koji uključuju procene, koje rukovodstvo Društva donosi u procesu primene računovodstvenih politika Društvo, a koji najviše utiču na iznose priznate u finansijskim izveštajima.

Metod merenja napretka ka potpunom ispunjenju obaveze činjenja

Veran prikaz izvršenja ugovora za izvođenje usluga projektovanja i konsalting usluga postiže se tako što se prihodi priznaju na izveštajima o izvršenim uslugama do određenog datuma, a koje su potvrđene od strane kupca i/ili nadzornog, odnosno kontrolnog organa imenovanog od strane ugovornih strana. Tom prilikom rukovodstvo razmatra i završenost fizičkog obima ugovorenih radova, a na osnovu izveštaja stručnih lica. Direktori Društva smatraju da ovaj izlazni metod obezbeđuje odgovarajuću meru napretka ka potpunom ispunjavanju obaveza izvršenja prema MSFI 15.

Analiza poslovnog modela

Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava zavisi od rezultata tzv. SPPI testa (tj. provere da li ugovoreni tokovi gotovine finansijskog sredstva predstavljaju samo otplate glavnice i plaćanja kamate na neotplaćeni deo glavnice) i testa poslovnog modela. Društvo utvrđuje poslovni model na nivou koji odražava način upravljanja grupama finansijskih sredstava da bi se postigao određeni cilj poslovanja. Ova analiza podrazumeva prosuđivanje na osnovu svih relevantnih dokaza, uključujući one o načinu merenja i ocenjivanja performansi finansijskih sredstava, načinu upravljanja finansijskim sredstvima i načinu nagrađivanja osoba koje tim sredstvima upravljaju. Društvo prati finansijska sredstva koja odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali rezultat čije priznavanje prestaje pre njihovog dospeća da bi razumela razloge za njihovo otuđenje, kao i da li su ti razlozi konzistentni sa ciljevima poslovanja za čije potrebe je Društvo držalo sredstva. Praćenje tj. monitoring je deo kontinuiranih analiza i procena Društva u vezi sa tim da li je poslovni model u okviru kojeg se drže preostala, neotuđena sredstva i dalje prikladan, te, ako nije odgovarajući, da li je došlo do promene poslovnog modela a samim tim i do prospektivne promene klasifikacije tih sredstava. U periodu prikazanom u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima nije bilo potrebno da Društvo sprovodi takve promene.

Ključni izvori neizvesnosti procena

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u narednoj finansijskoj godini.

Ispravka vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana

Kao što je objašnjeno u napomeni 6.11, Društvo primjenjuje opšti pristup i očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka instrumenata odnosno 12-mesečne očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja. Kao indikatore značajnog povećanja kreditnog rizika Društvo uzima u obzir:

- Pad eksternog kreditnog rejtinga koji se koristi za potrebe obračuna ispravke vrednosti;
- Kašnjenje u otplati obaveze iznosu od 30 dana (ako se radi o trećim licima), odnosno 90 dana, ako se radi o povezanim pravnim licima;
- Drugi kvalitativni kriterijumi koji mogu navesti na zaključak da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika

Za potrebe identifikacije indikatora obezvređenja, odnosno kriterijuma da je potrebno obračun očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se svrstava u nivo 3, u skladu sa zahtevima IFRS 9, Društvo primenjuju:

- Definisani prag neizmirenja obaveza koji važi za datu kategoriju finansijske imovine;
- Druge objektivne dokaze obezvređenja u skladu sa IFRS 9

MSFI 9 ne definiše šta predstavlja značajan porast kreditnog rizika. U proceni da li se kreditni rizik sredstva se značajno povećao, Društvo uzima u obzir kvalitativni i kvantitativni razumne i podržane informacije koje se odnose na budućnost.

Diskontna stopa za obračun rezervisanja za nakande i druge beneficije zaposlenima

Utvrdjivanje obaveze Društva u vezi dugoročnih beneficija zaposlenima zavisi od određenih pretpostavki, koje uključuju izbor diskontne stope. Diskontna stopa se postavlja na osnovu tržišnih prinosa na kraju izveštavanja period na visokokvalitetnim korporativnim obveznicama. Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena uvažavanjem godišnjeg prinsa na dugoročnije državne hartije od vrednosti, emitovanim od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije, koje su ostvarene u relevantnom periodu uz korekcije obelodanjene u napomeni 31 usled činjenice da je prosečno dospeće reprenih hartija od vrednosti niže od prosečnog dospeća predmetnih primanja.

Smatra se da su ove pretpostavke ključni izvor procene neizvesnost, jer relativno male promene u korišćenim pretpostavkama mogu imati značajan uticaj na iznos beneficija zaposlenim. Dalje informacije diskontnoj stopi i beneficijama zaposlenim date su u napomeni 31.

Fer vrednost

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva.

Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: rizik koncentracije, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; operativni rizik, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nemernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u društvu i sl.; reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; pravni rizik, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudske sporove zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje finansijskih rizika, pod kojima se, pre svega, misli na:

- **kreditni rizik,**
- **tržišni rizik i**
- **rizik likvidnosti.**

Finansijski rizici su značajno uslovjeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, Društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, Društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u društvu treba da obezbedi da rizični profil Društva uvek bude u skladu ka sklonosti Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturon pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Matično Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, i ako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nelikvidnosti.

Važeći okvir za procenu i rangiranje kreditnog rizika Grupe podrazumeva sledeće kategorije:

Kategorija	Opis	Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka (ECL)
Prihodujuća sredstva	Nedospela ili u docnji kraćoj od 180 dana za eksterne kupce i 360 dana za povezana lica	12-mesečni ECL
Neprihoduća (<i>Nivo 3, u skladu sa zahtevima MSFI 9 - pojedinačna procena obezvredenja</i>)	Potraživanja u docnji više od 180 dana za eksterne kupce i 360 dana za povezana lica	ECL kroz životni vek instrumenta
Neprihoduća (<i>Nivo 3 – grupna procena obezvredenja</i>)	Potraživanja u docnji više od 180 dana za eksterne kupce i 360 dana za povezana lica	ECL kroz životni vek instrumenta
Otpis	Postoje dokazi da je dužnik u ozbiljnim finansijskim teškoćama i Grupa nema realne izglede da naplati potraživanja	Iznos se otpisuje

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

	2020	2019
Potraživanja po osnovu prodaje:		
KUPCI U ZEMLJI		
POTRAZIVANJA OD POVEZANIH LICA	82.140	41.431
EPS	134.157	235.767
KUPCI U INOSTRANSTVU		
Beočista energije	13.025	8.897
Cnim	18.590	2.054
TEPSCO	2.574	6.016
ostali SRBIJA	12.711	1.967
	263.197	296.132

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	2020	2019
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	41.374	41.374
b) Do 30 dana	605	57
f) Preko 365 dana	40.161	-
<i>Svega</i>	82.140	41.431
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća	132.120	205.763
b) Do 30 dana	-	-
c) 30 - 60 dana	-	-
d) 60 - 90 dana	-	-
e) 90 - 365 dana	-	-
f) Preko 365 dana	48.938	48.938
<i>Svega</i>	181.057	254.701
<i>Svega</i>	-	-
UKUPNO	263.197	296.132

Naredna tabela prikazuje kreditni kvalitet finansijskih sredstava Društva, kao i maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku prema kreditnom rejtingu:

31. decembar 2020.	Nap.	Eksterni kreditni rejting	Interni kreditni rejting	12-mesečni ili celoživotni ECL	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost
Dugoročni finansijski plasmani	21	n/p	prihodujući	12-mesečni ECL	22.974	-	22.974
Potraživanja po osnovu prodaje	23	n/p	prihodujući	celoživotni ECL	263.197	-	263.197
Druga potraživanja	24	n/p	prihodujući	12-mesečni ECL	74.896	-	74.896
Kratkoročni finansijski plasmani	25	n/p	prihodujući	12-mesečni ECL	30.000	-	30.000
Gotovina	27	od A- do BBB-	od A- do BBB-	12-mesečni ECL	128.074	-	128.074

Za potraživanja od kupaca, potraživanja za zakup i imovinu po osnovu ugovora, odnosno potraživanja po osnovu nefakturisanih prihoda (aktivna vremenska razgraničenja), Društvo je primenilo pojednostavljeni pristup za obračun obezvređenja za kreditne gubitke, u skladu sa MSFI 9 primenjujući životne očekivane kreditne gubitke. Društvo utvrđuje očekivane kreditne gubitke po ovim stawkama korišćenjem tranzicione matrice u posmatranom periodu koja pokazuje mesečno kretanje pojedinačnih potraživanja između intervala docnje tokom posmatranog perioda. Shodno tome, profil kreditnog rizika ove imovine predstavljen je na osnovu njihovog statusa dospeća u smislu tranzicione matrice.

Na osnovu применjenog pristupa Društvo nije imalo materijalno značajnih iznosa za obezvređenje navedenih potraživanja i imovinu po osnovu ugovora.

8.2 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena

8.3 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) ENERGOPROJEKT HOLDING	-	3.524
b) ENERGOPROJEKT URBANIZAM I	695	-
b) ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA	2.493	1.763
b) ENERGOPROJEKT HIDROINZENJERING	82	4.990
c) OSTALA POVEZANA PRAVNA LICA	-	-
e) OSTALI	11.969	31.686
<i>Svega</i>	15.239	41.963
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna	-	5.885
<i>Svega</i>	-	5.885
TOTAL:	15.239	47.848

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	3.270	16.162
b) Do 30 dana		-
c) 30 - 60 dana		-
d) 60 - 90 dana	-	-
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
<i>Svega</i>	3.270	16.162
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	11.969	31.686
<i>Svega</i>	11.969	31.686
UKUPNO	15.239	47.848

8.4 Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

8.5 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2020	2019
Opšti racio likvidnosti	2 : 1	4,46 : 1	4,20 : 1
Rigorozni racio likvidnosti	1 : 1	4,15 : 1	4,04 : 1
Gotovinski racio likvidnosti		1,09 : 1	0,50 : 1
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)		407.331	491.469

8.6 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent rentabilnosti je stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	2020	2019
Neto dobitak/gubitak	301.701	86.294
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	899.859	813.565
b) Kapital na kraju godine	853.884	899.859
Svega	876.872	856.712
Stopa prinosa na kraju godine	34,41%	10,07%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udio pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udio dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Obaveze	117.537	153.546
Ukupna sredstva	1.135.784	1.253.995
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,10	0,12
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	853.884	899.859
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	105.241	140.841
Svega	959.125	1.040.700
Ukupna sredstva	1.135.784	1.253.995
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,84 : 1	0,83 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala);
- gotovine i gotovinskih ekvivalenta.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	117.537	153.546
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	128.074	75.461
Svega	245.611	229.007
Kapital	853.884	899.859
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 2,88	1 : 2,54

9. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre

najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomске odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

BILANS USPEHA**10. POSLOVNI PRIHODI**

10.1 Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	176	173
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	58.085	50.752
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	2.186	2.574
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	0	0
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	783.603	1.092.790
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	4.550	22.284
UKUPNO	848.600	1.168.573

Svi prihodi Društva se odnose na prihode po osnovu ugovora sa kupcima.

Prihodi od usluga projektovanja, konsaltinga i inženjeringu priznatih tokom vremena za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine iznose 848.600 hiljada dinara.

Na dan 31. decembra 2020. godine, ukupna transakcionala cena neizvršenih (ili delimično neispunjene) obaveza izvršavanja u izvođenju usluga projektovanja, konsaltinga i inženjeringu iznosi 1.181.239 hiljada dinara i biće realizovana tokom preostalog perioda zaključenih ugovora o uslugama. Rukovodstvo očekuje da će 95% transakcione cene dodeljene neizvršenim (ili delimično neispunjenum) obavezama izvršenja na kraju 2020. godine ili 1.122.177 hiljada dinara biti priznat kao prihod tokom sledećeg izveštajnog perioda. Preostalih 5% ili 59.062 hiljade dinara će biti priznato u finansijskoj 2021. godini. Kao što je dozvoljeno prelaznim odredbama u MSFI 15, transakcionala cena neizvršenih (ili delimično neispunjene) obaveza izvršavanja na dan 31. decembar 2019. godine nije obelodanjena. Transakcionala cena neispunjene obaveza izvršenja i vreme priznavanja prihoda se ne objavljuju za obaveze izvršavanja priznate u iznosu u kom Društvo ima pravo na fakturu.

Ukupni prihodi od 5 najvećih kupaca koji pojedinačno učestvuju sa više od 10% prihoda Društva za 2020. godinu iznose 595.588 hiljada dinara (2019. godina: 5 kupaca sa prihodima od 951.009 hiljada dinara).

11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	13.243	9.346
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	731	1.414
Svega	13.974	10.760
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	3.810	4.247

b) Troškovi električne i toplotne energije	6.596	7.575
Svega	10.405	11.822
UKUPNO	24.380	22.582

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	379.733	398.481
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	69.483	74.322
Troškovi naknada po autorskim honorarima	4.705	22.900
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	6.008	5.505
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	-	52
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	385	2.241
Ostali lični rashodi i naknade	19.013	22.713
Ukupno	479.328	526.215

Ostali lični rashodi u iznosu od 22.713 hiljada RSD odnose se na:

Ostali lični rashodi i naknade zaposlenima	7.328
troškovi prevoza na posao	6.068
troškovi službenih putovanja	9.317

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura proizvodnih troškova	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Troškovi usluga na izradi učinaka	106.533	278.609
Troškovi transportnih usluga	16.487	18.699
Troškovi usluga održavanja	1.110	1.128
Troškovi zakupnina	-	-
Troškovi sajmova	-	233
Troškovi reklame i propagande	6.401	5.503
Troškovi ostalih usluga	21.033	14.727
Ukupno	151.564	318.897

U okviru **troškova usluga na izradi učinaka**, su u toku 2019. godine znatno povećana u odnosu na 2018. godinu jer su veliki projekti u Pančevu, Vinči i na Kostolcu zahtevali angažovanje firmi za delatnosti za koje Entel nema svoje stručnjake.

U okviru **troškova transportnih usluga**, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, iskazani su i troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona i dr.

Troškovi reklame i propagande se odnose na:

- troškove reklame, uključujući i troškove ispitivanja tržišta, kao i troškove izrade prospekata i publikacija
- **Troškovi ostalih usluga** se odnose na zaštitu na radu, registraciju vozila, troškove fotokopiranja, licenci dr. i u 2020. godini najveći iznos od 6.910 hiljada RSD odnosi se na troškove licenci;

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2020.	2019.
Amortizacija nematerijalnih ulaganja	1.275	1.342
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	18.927	18.676
<i>Svega</i>	20.202	20.018
Troškovi rezervisanja:		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	840	2.807
Ostala rezervisanja	-	77.611
<i>Svega</i>	840	80.418
UKUPNO	21.043	100.436

Na dan 31.12.2020. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2020.	2019.
Troškovi neproizvodnih usluga	9.002	13.539
Troškovi reprezentacije	7.544	10.955
Troškovi premija osiguranja	4.500	1.874
Troškovi platnog prometa	3.318	3.662
Troškovi članarina	1.155	950
Troškovi poreza	3.419	2.679
Ostali nematerijalni troškovi	37.397	49.125
UKUPNO	66.334	82.784

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih računa i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima, troškove reklamnih uzoraka i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** se odnosi na troškove osiguranja imovine i lica.

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa se odnosi u 777 hiljada RSD, a na troškove bankarskih usluga za izdavanje garancija se odnosi 2.885 hiljada.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za komunalnu taksu i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu 2.298 hiljada RSD;

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove stručne literature, troškove oglasa i tendera i sl. i troškove Holdinga 44.963 hiljada RSD;

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

16.1 Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	176.387	2.164
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	3	12
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	8.818	-
Ostali finansijski prihodi:		
b) Ostali finansijski prihodi	-	28
Prihodi od kamata (od trećih lica)	3.407	1.410
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	494	715
Ukupno	189.109	4.329

Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica u visini od 2.164 hiljada RSD je kamata od kredita data kompaniji u Omanu u 2014. godini.

Deo **prihoda od kamata po drugim osnovama** je posledica kamata od banke za sredstva na računima i plasiranim sredstvima.

16.2 Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	4.411	68
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1	33
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Ostali finansijski rashodi	-	-
Rashodi kamata (prema trećim licima)	137	158
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	502	1.311
Ukupno	5.051	1.570

Najznačajniji deo rashoda po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule se odnosi na negativne efekte po osnovu faktura prema ino kupcima kao i kupcima sa valutnom klauzulom.

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17.1 Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Prihodi od smanjenja obaveza		
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	35.542	-
Ostali nepomenuti prihodi	3.866	467
Ukupno	39.407	467

17.2 Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	290	56
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	-	-
Ostali nepomenuti rashodi	2.375	4.051
Ukupno	2.665	4.107

Najznačajniji deo **ostalih nepomenutih rashoda** se odnosi na izdatke za humanitarne, kulturne i zdravstvene i iznosi 2.066 hiljada RSD.

18. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Poslovni prihodi	848.600	1.168.573
Poslovni rashodi	742.649	1.050.914
Poslovni rezultat	105.951	117.659
Finansijski prihodi	189.109	4.329
Finansijski rashodi	5.051	1.570
Finansijski rezultat	184.057	2.759
Ostali prihodi	39.407	467
Ostali rashodi	2.665	4.107
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	36.742	-3.640
UKUPNI PRIHODI	1.077.116	1.173.369
UKUPNI RASHODI	750.365	1.056.591

DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	326.751	116.778
---	----------------	----------------

19. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	326.751	116.778
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha	0	0
Uskladivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	-19.561	91.772
Oporeziva dobit/ (gubitak)	307.190	208.550
Ostatak oporezive dobiti	307.190	208.550
Ostatak kapitalnog dobitka	0	0
Poreska osnovica	307.190	208.550
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	46.079	31.283
Ukupna umanjenje obračunatog poreza		0
	(19.402)	
Obračunati porez po umanjenju	65.481	31.283
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	326.751	116.778
Poreski rashod perioda	26.677	31.283
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	626	798
Neto dobitak/(gubitak)	300.701	86.294

20. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Neto dobitak	300.701	86.294
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	712	204

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Ponderisan prosečni broj akcija za 2020. godinu iznosi 422.495, tako da zarada po akciji iznosi 712 RSD.

BILANS STANJA**21. NEMATERIJALNA IMOVINA**

O P I S	Koncesije, patenti, licence, softveri i ostala prava	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno nematerijalna imovina
	Kto (011+012)	Kto (016)	Grupa 01
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. Januara tekuće godine	19.261	-	19.261
Nove nabavke u toku godine	-		-
Stanje 31. decembra tekuće godine	19.261	-	19.261
ISPRAVKA VREDNOSTI			
Stanje 1. Januara tekuće godine	16.648	-	16.648
Korekcija početnog stanja			-
Amortizacija za tekuću godinu	1.275		1.275
Kursne razlike	-		-
Ostala povećanja / (smanjenja)			-
Stanje 31. decembra tekuće godine	17.923	-	17.923
SADAŠNJA VREDNOST	1.338	-	1.338

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

22.1 Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Gradevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 01.01.2019. godine	496.361	83.993	23.652	34.338	638.344
Nove nabavke u toku godine		15.603			15.603
Otuđenje i rashodovanje	-	-13.476			-13.476
Ostala povećanja / (smanjenja)	-7.463	0			-7.463
Stanje 31.12.2019. godine	488.898	86.120	23.652	34.338	633.008
Korekcija početnog stanja					0
Nove nabavke u toku godine		13.980	288	-	14.268
Otuđenje i rashodovanje		-9.823			-9.823
Stanje 31.12.2020. godine	488.898	90.277	23.940	34.338	637.453
Ispravka vrednosti					
Stanje 01.01.2019. godine	4.472	38.685	5.676		48.833
Amortizacija	-	13.258	946		14.204
Otuđenje i rashodovanje	-	-13.422			-13.422
Stanje 31.12.2019. godine	4.472	38.521	6.622	0	49.615
Korekcija početnog stanja					0
Amortizacija	4.252	13.729	946		18.927
Otuđenje i rashodovanje	-	-8.874			-8.874
Stanje 31.12.2020. godine	8.724	43.376	7.568	0	59.668
Neotpisana vrednost					
31.12.2019. godine	484.426	47.599	17.030	34.338	583.393
31.12.2020. godine	480.174	46.901	16.372	34.338	577.785

Na dan 31.12.2020. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo promena u 2020. godini na amortizaciji poslovne zgrade.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po fer vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 480.174 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja.

U 2020. godini su evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 62 godine).

23. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2020.	2019.
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	22.974	22.974
UKUPNO	22.974	22.974

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Društvo ima 20% učešća u Eneoplast doo.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Struktura učešća u kapitalu	<i>% učešća</i>	<i>u 000 dinara</i>	
		<i>2020</i>	<i>2019</i>
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	-		
OSNIVACKI ULOG U KOMPANIJU LLC. OMAN	100	16.463	16.463
OSNIVACKI ULOG U ENERGOCONSALT UAE	100	2.634	2.634
OSNIVACKI ULOG U KOMPANIJU QATAR	100	3.877	3.877
<i>Svega</i>		22.974	22.974
UKUPNO		22.974	22.974

24. ZALIHE

Struktura zaliha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020.</i>	<i>2019.</i>
e) Plaćeni avansi za usluge	9.573	4.593
UKUPNO	9.573	4.593

25. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020.</i>	<i>2019.</i>
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	82.140	41.223
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	541	208
Kupci u zemlji	180.516	254.701
Kupci u inostranstvu	-	-
UKUPNO	263.197	296.132

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

Prosečni kreditni period za usluga projektovanja, konsaltinga i inženjeringu prodaju je XX dana. Na neizmirena potraživanja od kupaca ne obračunava se kamata.

Kao što je navedeno u napomeni 6.11. za obračun obezvređenja potraživanja od povezanih pravnih lica i drugih potraživanja (napomena 25), Društvo primjenjuje opšti pristup i očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka instrumenata odnosno 12-mesečne očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja. Za potrebe identifikacije indikatora obezvređenja, odnosno kriterijuma da je potrebno obračun očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se svrstava u nivo 3, u skladu sa zahtevima IFRS 9, Društva primjenjuje prag neizmirenja obaveza od 180 dana za eksterne kupce, odnosno 360 dana za povezana pravna lica.

Društvo primjenjuje grupnu procenu obračuna ispravki vrednosti za potrebe odmeravanja kreditnih gubitaka, odnosno ispravki vrednosti kod potraživanja od trećih lica (uključujući potraživanja od države, državnih društava i državnih organa, gde je država pretežno u ulozi investitora), u koja spadaju potraživanja od kupca u zemlji, inostranstvu, kao i aktivna vremenska razgraničenja koja imaju kategoriju finansijske imovine i dugoročna potraživanja – retention (napomena 28), uključujući i ugovornu finansijsku imovinu u skladu sa MSFI 15, odnosno potraživanja po osnovu nefakturisanih prihoda sa ovim licima, a koja nisu predmet pojedinačne procene. Obračun parametara koji se primjenjuju na nivou Društva izvedeni su na osnovu podataka o istrijskoj naplati od strane najvećih društva koji posluju u okviru Energorpjekta. Primenjeni parametri (PD i LGD) obračunati su na osnovu podataka o istorijskoj naplati Društva.

Na osnovu analize sprovedene u skladu sa metodologijom obračuna obezvređenja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9, Društvo nije utvrdilo materijlano značajne iznose obezvredenja potraživanja od kupaca – matična i zavisna pravna lica, drugih potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana.

26. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica	17.272	68.029
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	48.762	39.943
<i>Svega</i>	66.034	108.381
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	6.469	-
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	2.393	637
UKUPNO	74.896	109.018

Potraživanje od 17.272 hiljade RSD je potraživanje za unos dobiti od kompanije u Emiratima. Potraživanje od 48.762 hiljade RSD je potraživanje za ne isplaćenu dividendu od Energoplasta gde Entel ima učešće u kapitalu od 20%.

Potraživanje od 8.862 hiljade RSD je potraživanje za više plaćen porez na dobit i za ne refundirana a isplaćena bolovanja preko 30 dana.

27. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Ostali kratkoročni finansijski plasmani:	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	30.000	139.174
Ukupno	30.000	139.174

Srazmerni deo dugoročnog kredita se godišnje prebacuje na kratkoročne finansijske plasmane.

28. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenta i gotovine	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
U dinarima:		
Tekući računi	10.172	4.216
<i>Svega</i>	10.172	4.216
U stranoj valuti:		

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Devizni račun	117.414	70.827
Blagajna	488	418
Ostalo	-	-
<i>Svega</i>	117.902	71.245
Ukupno	128.074	75.461

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Društva iskazan su sredstva:

- u poslovnim bankama u zemlji (Raiffaisen bank, Erste Banke, Direktne banke, Sberbanke i NLB banke)

Gotovina i gotovinski ekvivalenti raspoređeni su u bankama sa dugoročnim kreditnim rejtingom S&P, kako sledi:

Struktura gotovinskih ekvivalenta i gotovine	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
A	34.726	4,370
A-	7.806	27,028
BBB-	83.988	43.434
BB	1.554	629
Ukupno	128.074	75.461

Iako su gotovina i gotovinski ekvivalenti takođe podložni zahtevima za obezvređenjem u skladu sa zahtevima MSFI 9, identifikovani gubitak zbog obezvređenja nije materijalno značajan.

29. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Unapred plaćeni troškovi:		
Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	166	164
Unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica	-	-
Unapred plaćene premije osiguranja	11.138	1.353
Ostali unapred plaćeni troškovi	3.756	496
<i>Svega</i>	15.060	2.013
Potraživanja za ne fakturisani prihod	12.804	18.541
UKUPNO	27.864	20.554

Unapred plaćeni troškovi u visini od 166 hiljada RSD se odnose na unapred plaćene troškove osiguranja imovine poslovne zgrade Energoprojekt .

Unapred plaćeni troškovi u visini od 11.138 hiljada RSD se odnose na unapred plaćene troškove osiguranja opšte odgovornosti po projektu koji se odnosi na naš Ugovor C-015-EN-20 koji smo potpisali sa RIO SAVA EXPLORATION D.O.O.

Ostali unapred plaćeni troškovi u visini od 3.756 hiljada RSD se odnose na unapred plaćene preplate po časopisima i unapred plaćenim licencama za softvere.

Potraživanje za ne fakturisani prihod u visini od 12.804 hiljade RSD se odnose na fakturu koju po Ugovoru 18-EN-16 ispostavljamo a ne dostavljamo kupcu u mesecu decembru, jer po Ugovoru faktura se dostavlja kupcu na nivou tri meseca. Zbog obračuna PDV i alociranja prihoda na godinu na koju se odnosi mi je prikazujemo mesečno.

30. POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Porez na dodatu vrednost	83	83
Ukupno	83	83

31. KAPITAL

OPIS	Osnovni kapital	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2019. godine</i>	173.223	22.744	333.044	284.472	813.483
Neto dobitak za godinu				86.294	86.294
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2019.	173.223	22.744	333.044	370.766	899.777
Korekcije		-	82	-	82
Raspodela dobiti				0	0
<i>Stanje na dan 31. decembra 2019.</i>	173.223	22.744	333.126	370.766	899.859
Neto dobitak za godinu				300.701	300.701
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2020.	173.223	22.744	333.126	671.467	1.200.560
Korekcije		0	0	6.079	6.079
Raspodela dobiti				-352.756	-352.756
<i>Stanje na dan 31. decembra 2020.</i>	173.223	22.744	333.126	324.791	853.884

30.1 Osnovni kapital

Registrirani iznos osnovnog kapitala Društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 8049/2005 od 30.03.2005 godine) iznosi 173.223 hiljada RSD.

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti ISIN RSEPEN41315, registrovano stanje vlasništva akcija ENERGOPROJEKT ENTEL AD na dan 31.12.2020. godine prikazano je u narednoj tabeli:

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2020.	2019.
Akcijski kapital :	173.223	173.223
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica ENERGOPROJEKT HOLDING 100%	173.223	173.223
UKUPNO	173.223	173.223

Akcijski kapital čini 422.495 običnih akcija, ukupne nominalne vrednosti od 173.223 hiljada RSD), odnosno pojedinačne nominalne vrednosti od 410,00 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcije Društva su skinute sa Berze na osnovu rešenja o isključenju akcija sa Open Market, tržišni segment Open Market akcije broj 01/1- 5833/19, jer su sve akcije Izdavaoca otkupljene u postupku prinudnog otkupa akcija, kao i da je odluka u vezi povlačenja akcija Izdavaoca sa tržišta i prestanka svojstva javnog društva doneta glasovima akcionara koji su 100% učešća u kapitalu Izdavaoca stekli zajedničkim delovanjem u pomenutom postupku. Kako je Pravilima Berze predviđeno da Berza isključuje hartije od vrednosti sa Open Market na zahtev Izdavaoca kome prestaje svojstvo javnog

društva u skladu sa odredbom člana 70. i člana 122. stav 2. tačka 2. ZTK,

30.2 Rezerve

Struktura rezervi	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Zakonske rezerve	22.744	22.744
Ukupno	22.744	22.744

Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	333.126	333.126
UKUPNO	333.126	333.126

30.3 Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	370.766	284.472
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	6.079	0
e) Raspodela dobitka	- 352.756	0
<i>Svega</i>	24.090	284.472
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	300.701	86.294
UKUPNO	324.791	370.766

32. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Naknade i druge beneficije zaposlenih	UKUPNO
Stanje na dan 01. januara prethodne godine	53.313	7.860	61.173
Dodatna rezervisanja	77.611	2.807	80.418
Iskorišćeno u toku godine	-	-750	- 750
Stanje na dan 31. decembra prethodne godine	130.924	9.917	140.841
Dodatna rezervisanja	-	841	841
Iskorišćeno u toku godine	-35.542	- 899	- 36.441
Stanje na dan bilansa	95.382	9.859	105.241

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna izvršenog na dan 31.12.2020. godine.

Prilikom projekcija korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva preduzeća su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretnе privredne subjekte. Uvezvi u obzir da su sva zavisna preduzeća u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primjenjeni pristup je objektivan i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Smanjenje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 6,91%), u bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine u odnosu na dan 31.12.2019. godine je posledica promene više faktora od kojih:

s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečno očekivane otpremnine za 9,21%,); a

s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (smanjenje ukupnog broja zaposlenih za 11,69% i smanjenje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 3,3%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Preduzeću; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Preduzeća, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od 4,5%.

U paragrafu 83, MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum Bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum Bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok obveznica treba da bude u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena uvažavanjem godišnjeg prinosa na dugoročnije državne hartije od vrednosti, emitovanim od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije, koje su ostvarene u relevantnom periodu. Godišnji prinos na dvanaestogodišnje dinarske hartije od vrednosti, emitovane 01.12.2020. godine, iznosio je 3,85%. Uvećanje usvojene diskontne stope u odnosu na izneti prinos je posledica činjenice da je prosečno dospeće repernih hartija od vrednosti niže od prosečnog dospeća predmetnih primanja. Otuda je, na način kako je predviđen paragrafom 86, MRS 19, izvršena ekstrapolacija krive prinosa.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 2,5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2023. godine, usvojenim od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, utvrđena je ciljana stopa ukupne inflacije (sa dozvoljenim odustupanjem), merena godišnjim procentualnim promenama indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2021. do decembra 2023. godine, u visini od 3%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena.

Ciljana inflacija od 3% se Memorandumom predviđa već par godina, ali je u realnosti ona, po pravilu, niža (2020 - 1,3%; 2019. - 1,5%; 2018. - 2%; 2017. - 3%; 2016. - 1,6%; 2015. - 1,5%). Otuda je realnije planirati inflaciju za 1,5% procentni poen niže od ciljane.

Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1% (identično kao i pri proceni rezervisanja prethodne godine), što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu realno ostvarivo.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 2,5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 4,5%, prepostavlja istu inflaciju u celom **budućem** periodu. Ova prepostavka je i zahtevana paragrafom 78, MRS 19.

33. KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	381
UKUPNO	-	381

34. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	18.296	41.818
UKUPNO	18.296	41.818

Primljeni avansi su od sledećih kupaca:

SHANGHAI ELECTRIC GROUP	7.128
Beo cista energija	
d.o.o	619
BASAID WIND d.o.o	1.293
OMAN IC OMAN	5.722
Wirtschaft und Infrastruktur GmbH	
Co Planungs KG	3.534
	18.296

35. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	-	3.524
3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	3.270	6.754
5. Dobavljači u zemlji	11.969	31.685
6. Dobavljači u inostranstvu	-	5.885
UKUPNO	15.239	47.848

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

36. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	42.893	44.023
Druge obaveze:		
b) Obaveze za dividende	6.907	6.995
d) Obaveze prema zaposlenima	937	852
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	20	150
h) Ostale razne obaveze	-	6
UKUPNO	50.756	52.026

Obaveze po osnovu zarada i ostale nepomenute obaveze se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi) za decembarsku zaradu, koja je u Društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Ostale obaveze se najvećim delom odnose na neisplaćene dividende (razlog: akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti).

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

37. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Obaveze za porez iz rezultata	9.076	409
Druge obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	237	11.064
Ukupno	9.313	11.473

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je u Društvu izmirena u zakonskom roku, početkom naredne godine.

38. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	23.933	0
Ukupno	23.933	0

Ostala pasivna vremenska razgraničenja se odnose na ugovorne obaveze koje se odnose na ugovore o projektovanju, konsaltingu i inženjeringu i predstavljaju saldo obaveza prema kupaca po navedenim ugovorima. Oni nastaju ako određena naplata po prekretnicama (milestone) prevaziđa do sada priznati prihod prema izlaznoj metodi. Osim navedenog nije bilo značajnih promena u obavezama po osnovu ugovora.

39. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
ODLOŽENA PORESKA OBAVEZA	59.122	59.749
Ukupno	59.122	59.749

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu

platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava	
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema
Stanje 01.01.2019. godine	60.547	-
Na teret/u korist bilansa uspeha	-	-
Direktno na teret kapitala	(798)	-
Stanje 31.12.2019. godine	59.749	-
Na teret/u korist bilansa uspeha	-	-
Direktno na teret kapitala	(627)	-
Stanje 31.12.2020. godine	59.122	-

Odloženi poreski prihod perioda u iznosu od 627 hiljada RSD je priznat na teret rezultata Društva u 2020. godini, kada je ustanovljeno smanjenje stanja odloženih poreskih obaveza/sredstava.

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2020. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do smanjenja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 627 hiljada RSD, koje je evidentirano:

- na teret neto rezultata 2020. godine (odloženi poreski prihod perioda) u iznosu od 627 hiljade RSD

40. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine Elektroprivreda Srbije je neosnovano osporila iznos od 48.937.500 RSD i kompletna dokumentacija je predata advokatu i izvršeno je utuženje 23.03.2019. godine na celokupan iznos. Prvostepeno rešenje je bilo doneto u korist ENTEL-a ali se tuženi žalio i prosledjeno je na Apelacioni sud.

41. Hipoteke upisane na teret društva su sledeće:

- Hipoteka na nekretnini – poslovna zgrada Energoprojekt

Na osnovu odluke Skupštine akcionara Energoprojekt Holding a.d. od 15.01.2020. godine, a po osnovu bankarskih aranžmana sa:

- Erste banka a.d. Novi Sad u iznosu od 32.200.000,00 EUR po Ugovoru o višenamenskom okvirnom limitu br.OVLC003/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Hidroinženjer, Energoprojekt Industrija i Energoprojekt Energodata),
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 5.100.000,00 EUR po Ugovoru o revolving liniji za izdavanje bankarskih garancija br. RL 0028/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema),
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 8.688.287,47 EUR po Ugovoru o kratkoročnom kreditu br.RL 0029/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema),
- OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 14.159.060,12 EUR po osnovu Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. 01/13, sa pripadajućim aneksima (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjer) i
- OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 3.218.846,31 EUR po osnovu Okvирnog ugovora o izdavanju bankarskih garancija, akreditiva i obavezujućih pisma o namerama br. OUG 2125/16 sa pripadajućim aneksima (dužnik Energoprojekt Hidroinženjer, hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i solidarni dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema),

dana 19.03.2020. godine upisana je izvršna vansudska hipoteka na poslovnoj zgradi Energoprojekt, list Nepokretnosti broj 2652, KO Novi Beograd, u korist predmetnih poverilaca, na osnovu Založne izjave Energoprojekt Holding a.d. overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci dana 31.01.2020.

Obzirom da je 30.12.2020. godine smanjeno kreditno zaduženje prema bankama od strane Energoprojekt Holding a.d. i ostalih dužnika, početkom 2021. godine zaključeni su ugovori, odnosno aneksi po osnovu bankarskih aranžmana, i to za:

- Hipoteku na nekretnini – poslovna zgrada Energoprojekt sa sledećim bankama:
 - Erste banka a.d. Novi Sad u iznosu od 27.000.000,00 EUR po Aneksu br. 1 Ugovora o višenamenskom okvirnom limitu br. OVLC003/20;
 - Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 436.190,46 EUR po Aneksu br. 1 Ugovora o revolving liniji za izdavanje bankarskih garancija br. RL 0028/20;
 - Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 3.688.287,47 EUR po Aneksu br. 1 Ugovora o kratkoročnom kreditu br.RL 0029/20;
 - OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 9.949.000,00 EUR po osnovu Okvирnog ugovora o izdavanju bankarskih garancija, akreditiva i obavezujućih pisama o namerama br. OUG 2818/21 i
 - OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 3.218.000,00 EUR po osnovu Okvирnog ugovora o izdavanju bankarskih garancija, akreditiva i obavezujućih pisama o namerama br. OUG 2820/21;

po osnovu čega je dana 30.03.2021. godine podnet zahtev Republičkom geodetskom zavodu - služba katastra nepokretnosti Novi Beograd, za upis izvršne vansudske hipoteke I reda na poslovnoj zgradi Energoprojekt, u korist predmetnih poverilaca, na osnovu Založne izjave Energoprojekt Holding a.d. overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

42. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Strukutra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	2020.	2019.
Data jemstva, garancije i druga prava	201.402	298.168
Ukupno	201.402	298.168

Vanbilansna aktiva i pasiva su u Društvu izdate garancije banaka za dobro izvršenje posla kao i garancije za ozbiljnost ponude. Visina odobrenih garancija za dobro izvršenje posla je na nivou 188.801 hiljade RSD dok su garancije za ozbiljnost ponude na nivou 12.601 hiljade RSD.

Poslovanje vezano za garancije Društvo obavlja preko 3 banke u Srbiji.

43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **povezanih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Potraživanja:		
Zavisna pravna lica		
▪ kompanija Qatar	65.903	33.322
▪ kompanija Oman	-	952
▪ kompanija UAE	33.509	74.978
Ostala povezana pravna lica		
▪ EP VISOKOGRADNJA	429	208
▪ EP INDUSTRija	-	-
▪ EP HIDROINŽENJERING	-	-
▪ EP NISKOGRADNJA	113	-
▪ ENERGOPLAST	39.943	39.943
<i>Svega</i>	139.897	149.403
Obaveze:		
Zavisna pravna lica		
▪ EP ARHITEKTURA I URBANIZAM	695	
▪ EP HOLDING	-	3.524
▪ EP ENERGODATA		
▪ EP INDUSTRija	2.493	1.763
▪ EP HIDROINŽENJERING	82	4.990
<i>Svega</i>	3.270	10.277
UKUPNO	143.167	159.680

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i ne sadrže kamatu.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Prihodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Prihodi:		
Zavisna pravna lica		
a) KOMPANIJA QATAR	35.520	33.057
b) KOMPANIJA OMAN	12.663	10.557
c) KOMPANIJA ENERGOCONSULT	9.902	7.138
Finansijski prihodi		
a) UNOS DOBITI IZ KOMPANIJE QATAR	176.385	
b) KAMATA NA KREDIT	-	1.420
c) KURSNE RAZLIKE QATAR	-	4
d) KURSNE RAZLIKE OMAN	-	639
e) KURSNE RAZLIKE ENERGOCONSULT	3	77
Ostala poveza pravna lica		
a) EP HOLDING	176	197
b) OSTALI		
c) EP INDUSTRIJA	670	1.028
d) EP HIDROINŽENJERING	1.026	1.210
e) EP NISKOGRADNJA	141	
f) EP VISOKOGRADNJA	353	347
Svega prihodi	236.839	55.674

<i>Rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Rashodi:		
Zavisna pravna lica		
a) KOMPANIJA QATAR		
b) KOMPANIJA OMAN	-	23.282
c) KOMPANIJA ENERGOCONSULT	-	46.237
Ostala poveza pravna lica		
a) EP HOLDING	34.180	45.882
b) OSTALI	-	4.374
c) EP INDUSTRIJA	12.551	6.330
d) EP HIDROINŽENJERING	696	770
e) EP NISKOGRADNJA	1.886	10.212
f) EP VISOKOGRADNJA	2.840	
Svega rashodi	52.153	137.087

44. SUDSKI SPOROVI

Izveštaj o sudskim sporovima Energoprojekt Entel a.d. na dan 31. 12. 2020. godine

Red. broj	Tužilac	Tuženi	Osnov spora	Vrednost spora	Nadležni sud	Vrsta	Step. postup ka	Očekivani termin okončanja spora	Prognoza ishoda spora
1	Martinoli, Đurović, Kisić	EP Entel	Poništaj odluke skupštine		Privredni sud u Beogradu	fizička lica- akcionari	prvoste peni	2019/2019	Neizvesno, prvostepe- no je odbijen tuž. zaht.
2	Paripović Duško	EP Entel a.d., kao drugotuženi od ukupno četvoro tuženih	naknada štete – povreda na radu	1.300.000,00 rsd	Osnovni sud u Požarevcu	fizičko lice	prvoste peni	Neizvesno	Neizvesno, prekid post.
3	Ep Entel	JP EPS	Dug za pružene usluge	48.937.500,00 rsd	Privredni sud u Beogradu	pravno lice	prvoste peni	Neizvesno	Neizvesno

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja. Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

46. STALNOST POSLOVANJA

Prilikom priprema finansijskih izveštaja, rukovodstvo je procenilo da je društvo sposobno da nastavi da posluje na neodređeni vremenski period, saglasno sa načelom stalnosti.

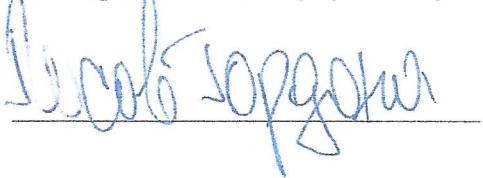
Finansijski izveštaji su uradjeni u skladu sa načelom stalnosti.

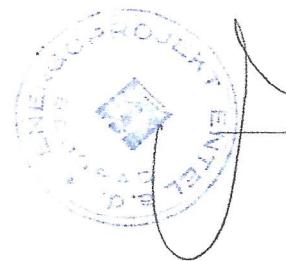
O bzriom da je poslovanje društva u prošlosti zadnjih 15 godina bilo profitabilno, a finansijska sredstva lako dostupna, može se zaključi da je Društvo, i bez detaljnije analize, opravdano izvršiti računovodstveno obuhvatanje na osnovu načela stalnosti.

U Beogradu,

22.02.2021. godine

Lice odgovorno za sastavljanje izveštaja

Direktor

